

GLAS mladih

List sveučilišne organizacije HSS-a • Broj 9 • Godina 4 • Travanj 2009 • ISSN 1846-274X

U ovom broju pišu i govore:

Josip Friščić • Branko Hrg • Miroslav Vitković • Hrvoje Petrić • Vladimir Šadek • Hrvoje Horvat
Kristina Cenkovičan • Mladen Matica • Ivan Hontić • Nevenka Cigrovski • Ivana Škornjak •
Petra Vuk • Marko Kokot • Silvije Jerčinović • Matija Hlebar • Dejan Primorac • Mario Kolar

Nova lica na izborima:

Miroslav VITKOVIĆ

ŽELJKO MAVROVIĆ

Novi predsjednik Hrvatskog seljačkog saveza

*Poštovanim članicama, članovima i simpatizerima HSS-a, te
svim ljudima dobre volje želimo **sretan Uskrs!***

Seljaci znaju da HSS štiti selo i poticaje

Poštovane čitateljice i čitatelji,

deveti broj *Glasa mladih* po mnogo čemu je poseban i drugačiji od ostalih. Prije svega po sadržaju, jer u rukama držite najopsežniji primjerak *Glasa mladih* do sada. Vjerujem da će širina sadržaja u ovom broju mnoge asocirati na to da se više radilo nego inače, što nije daleko od istine, ali i da se približava jedan važan događaj, što lokalni izbori svakako jesu. U ovom broju donosimo mnogo zanimljivosti, pozitivnih primjera, analiza i uz predsjedničke komentare najveći broj intervjuja do sada. Uz već neke tradicionalne rubrike predstavljamo i HSS-ove kandidate za najisturenija mjesta na predstojećim lokalnim izborima. Vjerujem da smo uspjeli u nastojanju da Vam i ovaj broj *Glasa mladih* učinimo što interesantnijim.

Uoči nadolazećih lokalnih izbora, koji se trebaju održati 17. svibnja, HSS se nalazi u drugačijim okolnostima nego prije četiri godine. Ovaj put kao stranka na državnoj vlasti HSS ravnopravno sudjeluje u kreiranju i provođenju najvažnijih procesa u hrvatskom društvu. Izravno držeći dva značajna ministarstva HSS provodi smjernice predviđene programom *SOS za hrvatsko selo*. Neosporna je činjenica da je prošle godine proračun za poljoprivredu i ruralni razvoj povećan na obećanih 6 milijardi kuna (4,5 milijardi u

Ministarstvu poljoprivrede, 1,5 milijardi u Ministarstvu regionalnog razvoja), te da su poljoprivredni proizvođači putem poticaja i potpora osjećaju ovo povećanje. Također, financiranjem programa ruralnog razvoja značajna sredstva uložena su u selo i ruralni prostor. Čelni ljudi HSS-a svjesni su činjenice da veliku ulogu u razvoju poljoprivrede ima i turizam, kao gospodarska grana od najvišeg državnog interesa. Stoga nije slučajno da HSS drži taj resor putem kojega se nastoje stvoriti preduvjeti za plasman domaćih poljoprivrednih proizvoda. Razvoj kontinentalnog turizma također je smjer kojem stremlje HSS-ova politika, što je vidljivo iz povećanih ulaganja Ministarstva turizma u kontinentalne programe.

Neosporno je da su aktivnosti u državnoj vlasti na stranu HSS-a privukla dodatan broj simpatizera. Prije svega povećan je broj registriranih članova stranke, na više od 40.000, a prema najnovijim relevantnim anketama HSS uživa podršku kod više od 8% birača. To su ohrabrujući podaci, jer te brojke su povoljnije nego na parlamentarnim izborima 2007. Usprkos globalnoj gospodarskoj krizi u kojoj se država našla, i koja vladajućima nigdje ne ide na ruku, HSS kod birača ipak stoji stabilno. To treba zahvaliti dosljednoj politici zaštite nacionalnih interesa koju su mnogi prepoznali, ali i činjenici da stanovnici ruralnog prostora vide tko je njihov pravi

zaštitnik i tko vodi brigu o njihovim interesima. To nije teško zaključiti, jer prema financijskim pokazateljima hrvatska poljoprivreda nikad do sada nije dobivala tolika sredstva iz državnog proračuna, a takve potpore do sada nije uvela niti jedna zemlja. Birači ruralnih krajeva također su svjesni činjenice da bi bez HSS-ova sudjelovanja u državnoj vlasti poticaji za poljoprivredu bili prvi na udaru aktualnih recesijskih rezanja državnog proračuna.

Lokalni izbori koji su pred nama nude nove izazove, a vjerujemo da će HSS iz njih izaći još jači. Preslikavanje koalicije s državnog nivoa na najveći dio županija stranci će pružiti stabilnost, te stoga s pravom očekujemo da sva lica s korica ovog broja *Glasa mladih* ponovno dobiju priliku da na poziciji župana predvode izvršnu vlast u svojoj županiji. HSS također s pravom očekuje i određen broj zamjenika župana, predsjednika skupština, gradonačelnika, načelnika, predsjednika i članova skupština i vijeća... Solidan rezultat na predstojećim lokalnim izborima dat će stranci stabilnost i optimizam uoči ciklusa novih izazova, ali i uvjerenje da se dobro radilo te da se vodila dobra politika.

Glavni urednik
mr. sc. Vladimir Šadek

GLAS mladih

list sveučilišne organizacije HSS-a

- Broj 9, godina IV, travanj 2009.
- ISSN 1846-274X • Izlazi dva puta godišnje
- Besplatan primjerak • Tiskano u 2000 primjeraka
- Izdavač: Sveučilišna organizacija HSS-a Koprivnica
- Uredništvo: Vladimir Šadek (glavni urednik), Mario Kolar (izvršni urednik), Hrvoje Petrić, Petar Feletar, Marko Kokot, Maja Blažek (lektorica)
- Adresa uredništva: Svilarška 6, 48000 Koprivnica, tel. (048) 621-408, e-mail: glas.mladih@sohss.org
- Grafička priprema i tisak: Rihtarić d.o.o., Koprivnica

pišite nam na:

glas.mladih@sohss.org

uključite se na naš forum:

www.sohss-forum.info

službena stranica SO HSS:

www.sohss.org

arhiva Glasa mladih:

http://www.hss-kkz.com.hr/glas_mladih.asp

ŽELJKO MAVROVIĆ,
NOVI PREDSEDNIK HRVATSKOG SELJAČKOG SAVEZA

Dugogodišnji europski prvak vodi seljake prema Europi

Na izornoj skupštini održanoj 15. ožujka u Dugom Selu Hrvatski seljački savez dobio je svoje novo vodstvo. Novim predsjednikom tako je postao Željko Mavrović, nekadašnji europski boksački prvak, koji je na to mjesto izabran sa 259 od 337 glasova. Za njegovog zamjenika izabran je Ivan Pavliček, dok su novi potpredsjednici HSS-a Stjepan Antolić, Marjan Moslavac i Stjepan Živković.

Hrvatski seljački savez osnovan je 1999. kad mu je predsjednikom postao Ivan Kolar, nakon čega je organizirao nekoliko masovnih prosvjeda seljaka koji su bili usmjereni protiv državne agrarne politike. Tad su u poznatoj akciji «5 do 12» seljaci traktorima blokirali prometnice diljem Hrvatske i protestom se izborili za određene povlastice, čime su se istaknuli kao glavni seljački

sindikata u zemlji. U tom smjeru nastavili su sve do današnjih dana, a nakon što je ostavku na mjesto predsjednika HSS-a podnio Darko Grivičić, svoju šansu dobila je nekadašnja boksačka legenda.

Nakon što je prekinuo boksačku

karijeru, popularni šaka sa Srednjaka postao je proizvođač ekološke hrane. U Slobotini kod Požege razvio je «Ekocentar Mavrović», u kojem već desetak godina proizvodi prirodnu i zdravu hranu. Poslije velikih sportskih uspjeha, među kojima valja izdvojiti titulu europskog prvaka od 1995. do 1998. i meč za naslov svjetskog prvaka protiv Lennox Lewisa 1998., čime je svrstavan među najbolje hrvatske sportaše svih vremena, Mavrović je ušao u svoju možda najtežu borbu - borbu kako bi ojačao i zaštitio seljačka obiteljska gospodarstva.

Mavrović je po završetku skupštine rekao da mu je bilo lakše boksatati nego se natjecati za predsjednika HSS-a. Iako je član HSS-a tek nedavno, smatra da ima dovoljno iskustva da svojim radom pridonese Savezu, pri čemu je najvećom potrebom naznačio edukaciju seljaka. Izrazio je nadanje da recesija neće mnogo utjecati na gospodarstvo, te poručio ljudima neka vjeruju u sebe. Onima koji se bave poljoprivrednom proizvodnjom poručio je da vjeruju u svoju priču, jer kada stvaraju svoje vizije i kada točno znaju što žele, onda će im se i ostvariti njihovi snovi.

V.Š.

OPRAVDANOST HSS-OVE DUGOROČNE POLITIKE RAZVOJA GOSPODARSTVA I PREPORODA HRVATSKOG SELA

HSS želi sačuvati 100 000 seljačkih obiteljskih gospodarstava

Zadnji podaci Državnog zavoda za statistiku pokazuju pravilnu orijentaciju HSS-ovih programa za Hrvatsku

Najnoviji podaci hrvatskog Državnog zavoda za statistiku jasno ukazuju na činjenicu kako su poljoprivreda i prebrana naši jedini aduti u financijskoj krizi koja sve jače pogađa cijeli svijet i ostavlja duboke ožiljke na mnoge sektore i industrije.

Upravo je HSS, daleko prije aktualnih svjetskih gospodarskih zbivanja, razvio cjeloviti program «Preporod hrvatskog sela», koji u svojim temeljima ima ugrađenu ideju o formiranju domaćih klastera proizvođača hrane i promociju nacionalnih robnih marki kao osnovne pretpostavke željenog gospodarskog rasta i izvozne orijentacije hrvatske privrede.

U korak s time, u HSS-u tradicionalno ističemo kako čuvati hrvatsko selo znači graditi sretnu Hrvatsku. Tako je temeljna namjera HSS-a sačuvati 100 000 seljačkih obiteljskih gospodarstava putem omogućavanja kupnje preostalog državnog poljoprivrednog zemljišta, dugoročnog

upravljanja poljoprivrednim zemljištem kroz agencije na lokalnoj razini i onemogućavanja prodaje poljoprivrednog zemljišta stranim državljanima na najmanje dvanaest godina nakon ulaska u EU.

Pravilnu orijentaciju HSS-ovih programa za Hrvatsku najbolje potvrđuju zadnji podaci Državnog zavoda za statistiku koji pokazuju kako je u prvih osam mjeseci 2008. u odnosu na isto razdoblje prethodne godine izvoz roba povećan 7,5 posto, a uvoz 12,3 posto. Hrvatski je izvoz u prvih osam mjeseci povećan s prošlogodišnjih 42,7 milijarde kuna na 45,9 milijarde, dok je uvoz u istom razdoblju skočio sa 90,6 milijardi na 101,8 milijardi. U ovoj «kriznoj godini» Hrvatska je najviše povećala izvoz energije - s 5,4 na 6,2 milijarde kuna, dok je uvoz istovremeno skočio sa 12,9 na 17,8 milijarde kuna.

Očit utjecaj krize na smanjenje potrošačke snage vidljiv je u padu izvoza i uvoza trajnih proizvoda za

široku potrošnju koji su smanjeni prosječnih 13 posto. Za dva milijuna kuna pao je u ovoj godini uvoz pića i duhanskih proizvoda, ali je zato za 26 milijuna kuna povećan njihov izvoz. Suprotno tome, *Hrvatska je za 841 milijun kuna povećala uvoz hrane i živih životinja, čiji je izvoz smanjen za 331 milijuna kuna.*

Predsjednik Hrvatske udruge poslodavaca Đuro Popijač smatra da: «S obzirom na potencijal koji Hrvatska ima, a to su velike količine neobrađenog zemljišta, prilika za povećanjem izvoza mogla bi se ostvariti u poljoprivredi, ali će i prebrambeni sektor u 2009. godini imati tendenciju rasta izvoza», te dodaje kako je rast gotovo svih ostalih djelatnosti, a pogotovo strojogradnje i industrije, u sljedećoj godini upitan jer će potražnja za tom robom zbog slabije kupovne moći biti sve manja.

Matija Hlebar

MIROSLAV VITKOVIĆ, VODITELJ RAVNATELJSTVA
ZA GOSPODARSTVO STRUČNOG VIJEĆA HSS-a

«Podravka» će biti lider hrvatskog gospodarstva

Usredotočeni smo na stvaranje novih radnih mjesta na koprivničkom području, čineći grad Koprivnicu konkurentnijom za proizvodne investicije

Razgovarao: Marko Kokot

Istaknuti koprivnički gospodarstvenik Miroslav Vitković (zamjenik predsjednika Uprave «Podravke» i predsjednik Hrvatske gospodarske komore Koprivničko-križevačke županije) bit će nositelj HSS-ove liste za gradsko vijeće na predstojećim lokalnim izborima u svibnju.

Koji su Vaši motivi za aktivaciju i na političkom polju? Kakvima ocjenjujete izgled HSS-a na predstojećim izborima u gradu Koprivnici i kakva je budućnost HSS-a u ovom gradu?

Prije posljednjih izbora zamoljen sam od strane predsjednika HSS-a Josipa Friščića, sa skupinom etabliranih poslovnih ljudi i drugih gospodarstvenika, da dam svoje viđenje HSS-ovog gospodarskog programa. Bio sam ugodno iznenađen da je netko iz politike na takav način pristupio nama kao gospodarskim operativcima; bili smo izravno upitani: «Hoćete li kreirati program?». Nakon iznošenja naših prijedloga uvjerio sam se da su oni postali sastavni dio HSS-ovog izbornog programa - prvenstveno se radilo na povezivanju hrvatske

primarne proizvodnje s jedne strane «lanca», i turizma kao potrošača s druge strane, te na načinima kako da se dvije suprotne strane u tom krugu prvenstveno prehrambene proizvodnje popune i povežu. Iz tih prvih kontakata sa Strankom zaključio sam da se radi o ozbiljnoj

političkoj snazi koja omogućava mladim, obrazovanim i sposobnim ljudima s gospodarskim iskustvom ozbiljan rad na kreiranju stranačke politike. Zajedno sa skupinom menadžera, mladih godina, ali velikog operativnog iskustva, odlučio sam se politički aktivirati, jer sam uočio mogućnost da kroz artikulaciju razvoja gospodarstva doprinosim razvoju izbornog programa i općem boljitku društva. Glede naših izgleda - mi smo primarno usredotočeni na stvaranje novih radnih mjesta na koprivničkom području, čineći grad Koprivnicu konkurentnijom za proizvodne investicije - uspoređujući se s okruženjem, jasno se nameće zaključak da je upravo takav pristup politici ključan za daljnje mogućnosti društvenog razvoja. Moramo stvoriti uvjete za greenfield investicije koje za sobom pokreću cijeli niz manjih kooperantskih primarnih proizvodnih poduzeća, a privlačenje novih kompanija iz okruženja i dalje nam je apsolutni prioritet. Naravno da na temelju ovakvog konkretnog i opipljivog programa moramo biti optimisti, i očekujemo da će građani prepoznati njegovu kvalitetu pa to honorirati svojim glasovima na predstojećim izborima. Na našoj listi nalazit će se kvalitetni ljudi potvrđeni

u različitim društvenim segmentima, cijenjeni i utjecajni gospodarstvenici, liječnici, poljoprivrednici, pravnici i ostali pa vjerujem u njezin veliki potencijal. Budućnost vidim u procesu intenziviranja političkih aktivnosti koje će uz jačanje temelja Stranke donositi i kvalitetne nadogradnje postojećih stranačkih programa.

Kakvo je vaše mišljenje o trenutnim uvjetima za ulaganja u koprivničko gospodarstvo? Gdje su prema Vama glavni propusti Mršičevog gradonačelnikovanja posljednjih godina - i koja su rješenja za popravak?

Glave točke na kojima moramo djelovati nalaze se u segmentu gospodarstva, i njih sam se maloprije dotakao. Nužnost je poboljšanje uvjeta za privlačenje investicija, a tu prostora za napredak ima podosta, preko kvalitetnije politike formiranja komunalnih naknada koje su investitori dužni plaćati (tu smo nažalost nekonkurentni, jer postoje brojni primjeri iz bližeg i daljnjeg okruženja gdje su takva pitanja bolje riješena - i to već u našoj županiji, budući da u Križevcima imamo primjer kvalitetnijih rješenja). Posebno se to odnosi na strane ulagače koji su spremni svoj kapital investirati samo uz konkretne benefite koje im konkurentne sredine za ulaganje nude. Koprivnica to u ovom trenutku nažalost nije. Kada se ti uvjeti promijene, posljedice će se manifestirati u dodatnoj kvaliteti života građana, razvoju kulture i sveopćem daljnjem

rastu grada. Koprivnica treba postati atraktivan grad za ljude iz susjednih gradskih sredina, jedna vrsta gospodarskog «magneta», budući da između «ljudi» s jedne strane, i «razvoja» s druge postoji jasna analogija u vidu znaka jednakosti.

Trenutni koprivnički gradonačelnik je premoćno uložio u stvaranje konkurentnih uvjeta o kakvima razgovaramo - posebno se to odnosi na poticanje proizvodnje kao nositelja gospodarskog razvoja. Svjetska gospodarska kriza koju proživljavamo je i sama posljedica nesrazmjera između proizvodnje i potrošnje s druge strane; Mršić je u Koprivnici stvorio relativno dobre uvjete za potrošnju, ali proizvodnih radnih mjesta koja predstavljaju osnovu da bi se uopće trošilo jednostavno nema, a neće ih niti biti ne promijeni li se politika! Puno je investirano u izgradnju kvalitetnije infrastrukture, ali bez vezanja na proizvodnu bazu o kojoj govorim ta infrastruktura nema kome služiti.

Kako se Vaše vizije razvoja «Podravke» kao središnjega koprivničkoga gospodarskog subjekta uklapaju u HSS - ove programe razvoja sela? Koja je Vaša ocjena strateškog značenja projekta iskorištavanja geotermalne energije (Kutnjak - Lunjkovec) s naglaskom na korištenje energije za sušaru povrća i Vaše profesionalno mišljenje o širenju GMO - hrane?

Već ove godine pokrenuli smo maksimalnu suradnju s primarnim proizvođačima iz našega kraja garantirajući otkup povrća, ali prostora za razvoj praktički ima bezgranično. Podravka treba napraviti iskorak kao lider u prehrambenoj branši u regiji jugoistočne i istočne Europe. Izuzetno je važno da domaće sirovine budu maksimalno, koliko god je moguće, zastupljene u svakom od «Podravkinih proizvoda» koji su danas prisutni u 47 zemalja na svijetu. Sve ovo poprima pravi smisao tek kada Podravka postane pravi generator razvoja ovoga kraja, a i Hrvatske u cijelosti. Kao posljedica takvog organiziranja primarne proizvodnje, izgradnja sušare povrća je logični iskorak koji će slijediti u drugoj fazi projekta eksploatacije geotermalne energije koji već

poprima svoje operativne konture. Nakon što HEP završi svoju, strogo «energetsku» fazu projekta, timovi agronoma i ostalih stručnjaka iz branše će pristupiti analizama vezanima za najpoželjnije kulture. Logično je da cijeli projekt omogućuje velik gospodarski razvojni zamah, i u potpunosti ga podupiremo. U budućnost «Podravke» kao lidera hrvatskoga gospodarstva, usprkos objektivnim poteškoćama, ne sumnjam budući da imamo jasnu viziju i strategiju njenog razvoja. Naravno da smo apsolutni pobornici ekološkog, prirodnog načina proizvodnje hrane, koji će u budućnost biti velika komparativna prednost Hrvatske ustrajemo li na takvom pristupu, i da sam protivnik GMO proizvodnje.

Kako doživljavate novoformiranu konzervativnu koaliciju HSS-a s HDZ-om u Koprivnici? Što prema Vašem mišljenju znači za Grad Koprivnicu «preslikavanje» dosadašnjeg uspješnog timskom modela s državne na našu lokalnu razinu?

Na nacionalnoj razini ušli smo u koaliciju s HDZ-om na temelju programskih kompatibilnosti, budući da je HDZ određene segmente naših programskih ciljeva prihvatio. Analogno tome, i za ove lokalne izbore vrijedi sljedeće - tamo gdje ima političke logičnosti u činjenici da su se određeni ljudi i programi međusobno «našli», normalna posljedica je sklapanje koalicije poput ove u Koprivnici.

Kako gledate na koprivničke visokoškolske potencijale i postojeće projekte vezane za gradnju sveučilišnoga kampusa? Općenito, koji je Vaš stav vezan za pitanje zemljišta i nekretnina bivše koprivničke vojarne?

Pri projektima ovakvog tipa potrebno je krenuti od temelja, gradeći korak po korak ono što je najvažnije - a to je kadrovska osnova za daljnje generiranje visokoškolskih zaposlenika koji će biti prvenstveno vezani uz koprivničku ustanovu toga tipa. Megalomaniji ovdje nema mjesta, projekt mora stajati na realnim osnovama, a nakon što stvorimo takvu bazu, dobar dio infrastrukture već ćemo ovdje naći - ostalo je nadogradnja za koju u

pojednim objektima možda već imamo kvalitetno polazište.

Koji su glavni razvojni projekti na koje stavljate naglasak?

O projektima smo već dosta rekli, ali naglasio bih da se politike mogu promijeniti voljom birača na izborima. Međutim, razvojne strategije moraju biti prihvaćene konsenzusom i na njima se treba inzistirati bez obzira na to koja je stranka gdje na vlasti. Županija i svi njeni Gradovi upućeni su jedni na druge, a problemi jednih tiču se i onih drugih.

Možete li nam reći kako vidite ulogu mladih obrazovanih ljudi u političkom životu? Jesu li mladi dovoljno zastupljeni u politici?

Kada u politici općenito bude dominirala jedna sinergija između mladih i iskusnih, prvenstveno obrazovanih kadrova, tada društvo u kome takvi političari budu djelovali očekuje snažan uzlet i rast. Držim da mladi općenito u politici nisu dovoljno zastupljeni, ali da je HSS pokrenuo jedan val ulaska mladih kvalitetnih i potvrđenih pojedinaca u Stranku, koji pak čine izuzetnu osnovu za daljnji razvoj HSS-a, ali i Koprivnice, pa i cijele Hrvatske.

Koje su Vaše političke ambicije u budućnosti?

Idemo za sada korak po korak.

U Hrvatskoj treba stvoriti europske uvjete življenja

Izdvajanja od šest milijardi kuna za razvoj sela najveća su otkad je hrvatske države

Odabrao i pripremio: Vladimir Šadek

U tradicionalnoj rubrici GM-a prenosimo neke od aktualnih izjava koje je u proteklom razdoblju predsjednik HSS-a Josip Friščić ponudio hrvatskim medijima. Komentari su preuzeti iz Vjesnika, Večernjeg lista, Podravskog lista i Radija Koprivnice.

HSS stvara snagu desnog centra

Predsjednik Hrvatske seljačke stranke Josip Friščić na stranačkoj skupštini u Križevcima najavio je da će se za lokalne izbore u Koprivničko-križevačkoj formirati županiji blok desnoga centra. Friščić je rekao kako više nema tajne, budući da je na političkoj sceni u toj

županiji stvoren nekakav lijevi blok, da HSS stvara snagu desnoga centra u kojem su već Hrvatska stranka umirovljenika i Hrvatska socijalno-liberalna stranka. Zasigurno u taj desni centar spada i HDZ, koji će se složiti da kandidat za koprivničko-križevačkoga župana bude Darko Koren jer je na toj dužnosti ispunio sva moja očekivanja, poručio je Friščić. Izrazio je sumnju u sposobnosti kandidata SDP-a s kojim je HSS još uvijek županijski koalicijski partner. Friščić je najavio da će HSS ustrajati u poticanju poljoprivrede, obrta, malog i srednjeg poduzetništva, te gospodarstva u novim

poduzetničkim zonama. Spomenuo je da HSS dobiva podršku europskih demokršćanskih stranaka za nastavak pregovora za ulazak Hrvatske u Europsku uniju te naglasio da u Hrvatskoj treba stvoriti europske uvjete življenja.

Potpora HSS-u raste

Po većini anketa, uključujući najnoviju agencije PULS, potpora biračkog tijela HSS-u ni za promil nije smanjena u odnosu na rezultat s parlamentarnih izbora. Istina je da neki mediji pišu o malodušju i razočaranosti koji navodno vladaju među našim ljudima na terenu. Nema ni govora o tome! Stalno

kontaktiram s članstvom, obilazim naše organizacije i jedino što vidim su ozbiljne pripreme za lokalne izbore, rad na programima, dogovor s mogućim partnerima. Zato sam siguran da će HSS u svibnju još bolje proći, čemu će sigurno pridonijeti i dobra suradnja s HDZ-om na državnoj razini i rezultati prve godine mandata koalicijske vlade. Bilo je i prije parlamentarnih izbora, a naročito nakon sporazuma s HDZ-om, komentatora koji su HSS-u prognozirali potonuće, nestanak s političke scene. Bio je to pogodak «u ništa», jer je HSS u međuvremenu ojačao, učlanilo se više od 8000 novih ljudi, raste nam potpora i u Dalmaciji, gdje smo donedavno bili tanki...

Središnjica HSS-a se neće miješati u odluke organizacija na terenu

U brojnim županijama i gradovima naše organizacije još nisu odlučile s kim će koalirati. Ali, središnjica se u to neće miješati, jer smo skupo platili raniju politiku HSS-ova vodstva, koje je ljudima na terenu određivalo partnere, odnosno zabranjivalo suradnju s nekim strankama. Danas toga više nema. A to što su neke lokalne organizacije odlučile koalirati s HDZ-om, ističući i dobru suradnju HSS-a i HDZ-a na državnoj razini, ne treba čuditi. Pa, valjda nitko ne očekuje da dobra suradnja u Vladi bude otežavajući element, da neće imati odraza i na lokalnom planu.

Svatko u zdravstvo treba doprinositi prema svojem ekonomskom statusu

Nakon sjednice predsjedništva HSS-a krajem 2008. Friščić je izjavio da HSS podupire potrebu reforme zdravstva jer reforme trebaju

sustavima koji ne funkcioniraju, a zadnjih nekoliko godina je zdravstvo završavalo s dvije do tri i pol milijarde kuna gubitka. Istaknuto je da HSS očekuje određene strukturne promjene koje na žalost u ovom trenutku nisu u prvom planu rasprave, jer je u prvom planu pitanje financiranja, participacije ili kako doći do 23 milijarde kuna koliko po izračunima danas sustav zdravstva košta. HSS procjenjuje da je donja granica doprinosa od umirovljenika od 2.600 kuna preniski prag. Trebalo bi ga podići znatno više, donja granica ne bi trebala ići ispod prosječne plaće, odnosno oko 5.200 kuna, kazao je Friščić. Također je rekao da bi participaciju trebalo koncipirati na način da svatko doprinosi prema svojem ekonomskom statusu te da je to nužno vezati sa imovinskom karticom koja se uvodi od iduće godine. Predsjedništvo HSS-a izrazilo je oprez prema mogućnosti da se iz sustava solidarnosti u okviru HZZO-a dio doprinosa preusmjeri u druga osiguravajuća društva jer bi to ugrozilo sistem solidarnosti. HSS je pozdravio jačanje tzv. obiteljskog liječnika kroz sustav funkcioniranja domova zdravlja, a prihvatljivo mu je i namicanje dijela financijskih sredstava od prihoda od cigareta, ali smatra da tu treba voditi računa kako time ne potaknuti sivu ekonomiju ili šverc.

Zbog neradne nedjelje nema potrebe za otpuštanjem

Zabrana rada nedjeljom u trgovini rezultat je dogovora sindikata, poslodavaca i Vlade. Neki to danas zaboravljaju, a i neki od socijalnih partnera rado bi se izmakli. Ima tu i dosta politikantstva, posebno u pričama da će zbog zabrane rada više od 7.000 malih trgovaca zatvoriti vrata. Brojke pak govore da je u trgovini dosad bilo prekovremenog rada za više od 20.000 radnih mjesta, što znači da uopće nema potrebe za otpuštanjem radnika. Ne vjerujem u priče da će se zbog neradne nedjelje trošiti manje čak do 30 posto, pa da će zato biti masovnih otpuštanja.

Izdvajanja za poljoprivredu i razvoj sela najveća su otkad je hrvatske države

Izdvajanja od šest milijardi kuna

ne samo za poljoprivredu, nego za ukupni razvoj sela najveća su otkad je hrvatske države. Nikad dosad četiri i pol milijardi u jednoj godini nije uloženo u brojne projekte na selu. Učinci toga se već vide. Samo da spomenem da smo se po poticajima za obradive površine gotovo izjednačili s onima u zemljama EU-a, što je izuzetno važno za prilagodbu naših poljoprivrednika. Važna je i

odluka da kapitalne potpore u poljoprivredi idu do 50 posto vrijednosti investicije, što se obiteljskim gospodarstvima daje bespovratno. Mnogi nas zbog svega toga napadaju, kažu - opet HSS ucjenjuje, ne shvaćajući što ta ulaganja dugoročno znače za sigurnost građana u opskrbi hranom.

O kritičarima Zakona o poljoprivrednom zemljištu - a) Odgovor Ivi Bancu

Mnogi od tih kritičara znaju što je zemlja samo po zemlji u teglama za cvijeće. Taj zakon nije hrvatska izmišljotina, jer u svim je državama poljoprivredno zemljište opće dobro. Zakon nikom ništa ne otima, nikog ne izvlačuje kao što tvrde oporba i gospodin Banac iz HHO-a. Ali, zemljište se, bez obzira tko mu je

vlasnik, mora obrađivati. Oni koji nas napadaju krajnje su licemjerni. Glasni su kad treba optuživati Vladu, posebno HSS, zbog velikog uvoza hrane, a kad ga hoćemo smanjiti većom domaćom proizvodnjom - koje ne može biti dok je čak milijun hektara zemlje zaraslo u korov - optužuju nas za otimačinu! Tko ništa ne zna o selu, a tih je, čini mi se, među našim kritičarima najviše, ne

zna ni što znači kad ti susjed godinama ne obrađuje zemlju. Zbog korova na susjedovoj njivi treba ti triput više truda, znoja i bacanja pesticida da bi zaštitio svoju zemlju i da bi na njoj nešto rodilo, a susjed ti se smije i govori da sa svojom zemljom može raditi što hoće. I može, ali nema pravo ugrožavati djelatnost drugoga. Zakon nikome ne naređuje da mora saditi masline ili uzgajati krumpir, ali zemlju mora obrađivati.

b) Odgovor Miloradu Pupovcu

Potpuna je neistina da se Zakonom želi oduzeti zemlja izbjeglih Srba. Vlasnik može izabrati hoće li zemlju sam obrađivati, hoće li je dati u najam ili prodati. Zakon nije usmjeren ni protiv koga, pa ni protiv Srba, nego protiv onih koji uzgajaju korov! Toga više neće biti. Zakon predviđa da najprije lokalna samouprava pozove vlasnika parcele da je počne obrađivati. Ne odazove li se, agencija za poljoprivredno zemljište po strogim će kriterijima davati zemlju u zakup uz naknadu zakupnine privatnom vlasniku. Nije me iznenadio Pupovčev napad, ali mi je zanimljivo da mnogima od tih kritičara, uključujući Pupovca, ne smeta što agencije za promet nekretnina iz Banje Luke i Novog

Sada danas praktički gospodare zemljom izbjeglih Srba. Ali, jako im smeta kad hrvatska država tu želi uvesti red, smeta im što je Vlada odlučna u tome da se poljoprivrednim zemljištem u Hrvatskoj neće više moći gospodariti niotkud izvana. Pozivam ih neka mi kažu zašto im smeta to što je u provedbu Zakona uključena lokalna samouprava i što će o neobrađenom privatnom zemljištu brinuti hrvatska agencija.

Odgovor kritičarima Zakona o golfu

Naravno da ni Zakon o golfu kao ni onaj o poljoprivrednom zemljištu ne znači nikakvo otimanje zemlje privatnim vlasnicima. Nigdje neće niknuti igralište za golf, a da nije predviđeno urbanističkim planom lokalne zajednice. Ali, želimo li razvoj turizma, želimo li od turizma ubirati još bogatiju ljetinu, ponudu stalno moramo obogaćivati. Ne možemo biti turistička zemlja, a ne nuditi gostima barem ono što im nude druge zemlje. Državni je interes razvoj turizma, valjda o tome nema u Hrvatskoj sporenja. To priznaju i oni iz oporbe, koji su u vlas iste odredbe o golfu pisali u vrijeme koalicijske vlasti na čelu sa SDP-om kad se pripremao sličan zakon. Jako je zanimljivo da su baš kreatori tih prijedloga iz 2000. danas njihovi najgrlatiji kritičari. Kako to da je isti zakon tada bio u interesu Hrvatske, a danas navodno nije? Pitam se, što kritičarima zapravo smeta. Očito samo to što zakon donosi vlast na čelu s HDZ-om!

Pokazalo se da ulaganje u poljoprivredu nije bacanje novca u bunar

Imali smo plodnu i rodnu 2008. godinu, odličnu žetvu, natprosječnu berbu kukuruza kao sirovinke osnove za proizvodnju mesa, što je u uvjetima svjetske krize naročito značajno. Time se pokazuje i koliko je bilo važno više ulagati u poljoprivredu i proizvodnju hrane. I za tu su Vladinu politiku mnogi lani govorili da što će nam, to HSS radi svojih birača ucjenjuje HDZ, to je bacanje novca u bunar, jer da se domaća proizvodnja ne može nadmetati s europskom konkurencijom. Naprotiv, ne da to nije rasipanje novca, nego su

proizvodnja hrane, prerađivačka industrija i turizam tri temeljna stupa gospodarskog razvoja Hrvatske.

Gradnja podravsko-bilogorskoga ipsilona - autoput umjesto brze ceste

To je kao da želimo kupiti 'fićeka', a onda nam se pruži mogućnost da kupimo 'passata'. I u jednom i drugom slučaju kupit ćemo automobil, ali oni su neusporedivi.

Tako je i s cestom. To da sam odustao od brze ceste, za koju sam se prije zdušno zalagao, govore oni koji su ili neupućeni ili zločesti. Ta se cesta 'gradi' u svim lokalnim i državnim izborima od 1993. godine, ali nitko još nije zakopao nijednu lopatu. Gradnja autoceste dogovorena je na sastanku na kojemu su bili direktori Hrvatskih cesta i Hrvatskih autocesta, ministar Kalmeta, potpredsjednik Vlade Polančec te Đurđa Adlešić i ja, a vodio ga je Sanader. Nisam bio zadovoljan predloženim volumenom izdvajanja Hrvatskih cesta za brzu cestu, a to je proračunska stavka, jer nisam želio da netko opet čitavo desetljeće gradi tu cestu. Autocesta je izvanproračunska investicija, za nju se može zaduživati i mnogo brže financirati taj projekt. Ne paradna gradnja zbog izbora, nego gradnja koja će u dvije godine autocestu dovesti s jedne strane do Koprivnice, a s druge do Bjelovara. Oba kraka autoceste bit će gotova do proljeća

2011. godine, a onda idu dalje od Bjelovara do Virovitice i od Koprivnice do mađarske granice.

Iskorištavanje termalne energije

Jedna od najvećih investicija na području Koprivničko-križevačke županije je iskorištavanje termalne energije. Realizacija je u postupku, a jedna od karika toga lanca je izgradnja sušare. Ovo je dobar primjer kako staviti u funkciju ono

što imamo kao potencijale za sirovinu proizvodnju, nasloniti to na prerađivačku industriju i zadovoljavati kako domaće tržište, tako stvarati i uvjete da se dio toga izveze barem u širu regiju, jer mislim da za to imamo izgleda. Podravka je ona koja će to preuzeti, preraditi, plasirati i pod poznatom markom i brandom koji daju samim tim i dodanu vrijednost na tržištu; Natura Agro ima zemljište i mogućnosti da zajedno u dogovoru sa strukom organizira proizvodnju; država je ta koja mora osigurati da ima dovoljne količine vode da proizvodnja ne ovisi samo o tome « kak' Bog da, jel' bu dežd cureli, il' bu sunce grelo » itd. Vjerujem da će se u siječnju napraviti papiri, a u proljeće se dio ovoga može pokrenuti. Drago mi je da je predsjednik Uprave Podravke Zdravko Šestak sa svojim timovima sve ovo stavio u računicu i rekao da bi očekivane ili zadane količine mogle u preradu već iduće godine.

PROJEKT ISKORIŠTAVANJA GEOTERMALNE ENERGIJE U KUTNJAKU

Piše:
mr. sc. Mladen Matica

U današnjem globaliziranom svijetu koji upravo potresa «kriza» kao posljedica nepromišljenog razvoja ili nedostatka vlastitih resursa, vodeći ljudi pojedinih zemalja postaju svjesni svoje ovisnosti o energiji i hrani iz drugih područja svijeta. Projekt iskorištavanja geotermalne energije u Kutnjaku upravo je primjer samodostatnog promišljanja lokalnog i regionalnog razvoja.

Prostornim planom Koprivničko-križevačke županije iz 2001. godine prvi puta u prostorno-planskoj dokumentaciji predviđena je prenamjena stare naftno-plinske bušotine Lunjkovec-Kutnjak u geotermalnu. Projekt uporabe geotermalne energije na toj lokaciji počeo se stručno i intenzivnije razrađivati 2005. godine na inicijativu Općine Legrad na čijem području se nalazi bušotina. Kao rezultata toga izrađena je pod vodstvom Ekonomskog fakulteta iz Zagreba Studija Konceptije i izvodljivosti programa gospodarske uporabe geotermalne energije. Ta Studija postavila je cjelovit program gospodarskog korištenja geotermalne energije. Na sjednici Vlade održanoj 20. lipnja 2006. godine u Koprivnici donijet je zaključak kojim se podupire Program gospodarske uporabe geotermalne energije na lokaciji Lunjkovec-Kutnjak kao demonstracijski projekt uporabe geotermalne energije u interesu Republike Hrvatske.

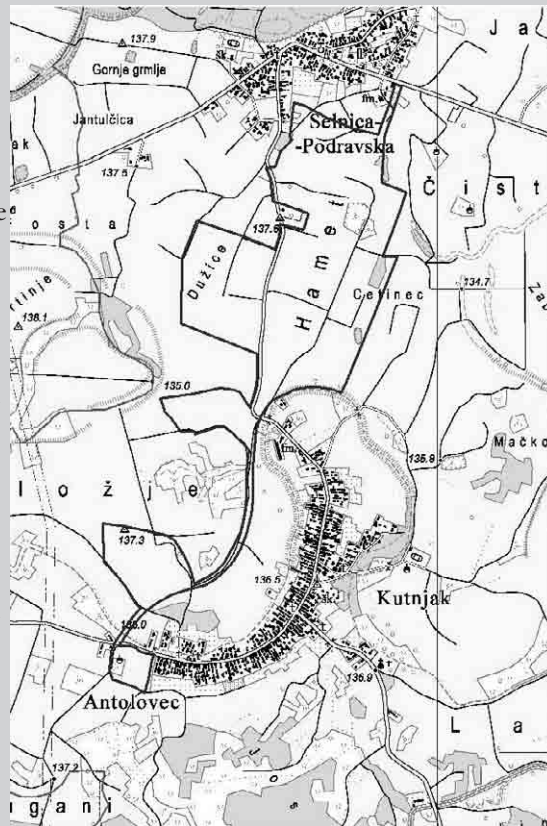
Područje obuhvata ovog projekta (Podravska Selnica - Kutnjak - Antolovec) predstavlja dio Općine Legrad i sve predispozicije budućeg razvoja projekta Kutnjak su obuhvaćene Prostornim planom uređenja općine Legrad. U tijeku je izrada Urbanističkog plana uređenja zone gospodarsko-turističke namjene u Kutnjaku. Izrađivač ovog plana je Zavod za prostorno uređenje Koprivničko-križevačke županije. Osnovni cilj UPU-a je definicija zone termoelektrane-toplane, sušara, kompleksa toplica, plastenika, ribogojilišta i rekreacijskog ribnjaka te

odgovarajuća prostorno-planerska rješenja infrastrukturnih sustava.

Zona gospodarsko-turističke namjene podijeljena je na slijedeće prostorne cjeline: prostor eksploatacije geotermalne energije, prostor namijenjen za smještaj geotermalnih elektrana-toplana i sušare, turističko naselje Kutnjak, Toplice Kutnjak - turističko-lječilišni kompleks, intenzivna plastenička proizvodnja povrća, intenzivna plastenička proizvodnja cvijeća, ribogojilište, ribnjak za rekreaciju i turističko naselje Podravska Selnica. Svi ovi objekti koristili bi na neki način geotermalnu vodu.

Planirano je izvođenje projekta u dvije faze od kojih je prva faza predviđena kao «pilot-projekt», dok je druga faza projekta predviđena kao mogućnost u slučaju ako u prvoj fazi sve prođe kao što je planirano i ako se pojavi interes investitora za povećanje kapaciteta proizvodnje i korištenja geotermalne energije. U prvoj fazi izgradit će se termoelektrana-toplana snage 2,5 MW. U drugoj fazi projekta predviđa se izgradnja dodatnih bušotina iz kojih će se osigurati izdašnost od dodatnih 300 l/s s temperaturom od 140°C. Također je predviđena izgradnja dvije dodatne jedinice za proizvodnju električne energije svaka snage 4 MW. Povećana količina toplinske energije koristit će se za pokrivanje povećanih potreba za toplinskom energijom svih postojećih subjekata na lokaciji te je moguća opskrba toplinskom energijom grada Koprivnice.

Izgradnjom sušare pokrenula bi se proizvodnja industrijskog povrća (celer, peršin, mrkva) u ovom dijelu Hrvatske. Izgradnjom plastenika pokrenula bi se intenzivna plastenička proizvodnja cvijeća i povrća korištenjem hidroponske tehnologije uzgoja. U ribogojilištu će se najvjerojatnije uzgajati jegulje. U

sklopu turističke-rekreacijske ponude izgradit će se i rekreacijski ribnjak s popratnim sadržajima.

Toplice Kutnjak - turističko-lječilišni kompleks u svom sastavu imao bi hotel, izletničko-rekreativni prostor i lječilišni hotel. U lječilišnom dijelu toplica Kutnjak koristila bi se originalna, odnosno kemijski, fizički i biološki nepromijenjena izvorska geotermalna voda, što je nezamjenjivo u tržišnoj utakmici u stvaranju identiteta kvalitetnih toplica. Od posebne važnosti je da će se Toplice Kutnjak razvijati kao urbana cjelina s mnogobrojnim privatnim, društvenim i javnim subjektima i objektima. Toplice Kutnjak - turističko-lječilišni kompleks će se urediti i opremiti pješačkim stazama, stazama za bicikliste, odmorištima i punktovima za kraće zadržavanje, a posebno krajnjih točaka kretanja kao što je rijeka Drava.

Istovremeno s izradom UPU-a izrađuje se i elaborat imovinsko-pravnih odnosa te Idejni projekt komunalne infrastrukture zone. U međuvremenu je i osnovana tvrtka «Geopodravina» sa sjedištem u Koprivnici koja preuzima realizaciju ovog projekta.

REFORMA ZDRAVSTVENOG SUSTAVA U RH

Piše:
Marko Kokot, mag. pharm.

Kako bi se uopće moglo pristupiti reformi bilo kojeg od vitalnih sustava neke države, gospodarstva i društva, potrebno je najprije ustanoviti koji je zakonski temelj podložan eventualnim promjenama što definira pitanja premetna za reformiranje i čini osnovu za daljnje preciziranje rada unutar sustavnih cjelina.

Nedostaci dosadašnjeg sustava

Potrebno je dosta pozornosti kako bi svaki podzakonski akt bio usklađen sa zakonom, a zakoni s Ustavom Republike Hrvatske - o čemu brinu najveći hrvatski zakonodavni eksperti iz područja pravne i zdravstvene struke. Sam Ustav u svom članku 69. svakome jamči pravo na zdrav život te ističe da *«država osigurava uvjete za zdrav okoliš»*. Također su u duhu tog članka donesena dva temeljna zakona zdravstvenog sustava u Republici Hrvatskoj - *Zakon o zdravstvenoj zaštiti i Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju* - kojima se ustrojava zdravstveni sustav kao takav te na njihovoj osnovi nastaju pojedini pravilnici i ostali podzakonski akti koji pak na operativnoj razini definiraju način na koji pojedini aspekti hrvatskog zdravstva funkcioniraju.

Budući da zahuktali integracijski procesi pridruživanja naše zemlje Europskoj uniji traže od naše strane kompatibilnost načela zdravstvene legislative s onima na razini Unije same (usprkos vrlo različitim konkretnim - operativnim modelima zdravstvene zaštite na razini pojedinih zemalja članica), pred naše Sabornike krajem 2008. godine došao je vrlo važan zadatak - prilagoditi, kao što je već opće poznato, dosadašnji neefikasni sustav javnih zdravstvenih usluga novim zadacima i kriterijima koje moderno vrijeme naspram nas i stavlja. I kao korisnik i svojedobno kao pružatelj

usluge na primarnoj razini i osobno sam se imao prilike uvjeriti u mnogobrojne manjkavosti i nelogična rješenja koja na operativnoj razini uvelike otežavaju rad i liječnicima, ljekarnicima kao i ostalom osoblju koje djeluje unutar našeg zdravstvenog sustava. Moderni sustavi prema nekim analitičarima zapravo se nalaze u stanju stalne prilagodbe novim zahtjevima, a poanta i najveći naglasak, te mjesto gdje provoditelji reformi moraju voditi naročitu pozornost, je u fleksibilnosti prema novim zahtjevima koji se u visokoj dinamici stavljaju pred pružatelje predmetnih usluga. Najveća zapreka kvalitetnim zdravstvenim uslugama je prije svega nemogućnost adekvatnog financijskog održavanja istih iz sredstava državnog proračuna, odnosno fonda HZZO-a. Novaca nikada nema dovoljno, a moderna medicina traži «po definiciji» sve veća i veća izdvajanja, kako bi pacijenti mogli koristiti njene blagodati te kako bi se hrvatska medicina zadržala u tijekovima modernih zdravstvenih trendova i kretanja. Nove metode, nova oprema, pa i novi lijekovi - sve su to velike stavke koje između ostaloga objašnjavaju i zbog čega su troškovi sve veći i veći, budući da se ogromni troškovi istraživanja i razvoja novih načina i sredstava liječenja uvijek manifestiraju i na konačnim ekonomskim cijenama tih usluga. Na zakonodavcu i struci je definirati određeni zakonski minimum koji mora biti dostupan svakome korisniku zdravstvene zaštite u nas, kao i dodatne pogodnosti koje će se morati djelomično financirati i iz drugih izvora osim zdravstvenih doprinosa na temelju uzajamnosti, solidarnosti i jednakosti - kako stoji u drugom članku Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Zakonske novosti kao dobra rješenja

U svrhu ostvarivanja efikasnijeg i čim više samofinancirajućeg zdravstvenog sustava (budući da je trenutna situacija u kojoj trećina zaposlenog stanovništva svojim doprinosima financira troškove zdravstvene zaštite za svih 4,5 milijuna Hrvata apsolutno neodrživa), Hrvatski

Sabor je pristupio određenim zakonskim promjenama, u čijem duhu od kraja prošle godine vrijedi i novi Zakon o zdravstvenoj zaštiti - koji je u principu novi krovni zakon zdravstvenog sustava, kao i novi Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju. Njima su na tragu novi / stari principi u plaćanju pojedinih zdravstvenih usluga za određene kategorije pučanstva - budući da je prva i osnovna mjera vratiti financijsko stanje zdravstva u «zeleno» područje. Kao «staro» rješenje možemo primijetiti vraćanje takozvanih «participacija» za zdravstvene usluge - sudjelovanja korisnika u financiranju određenih zahvata i pregleda iz vlastitog džepa. Takav sustav prije svega naglašava socijalnu komponentu hrvatske zdravstvene politike, koji uz maksimalizaciju punjenja zdravstvenog budžeta za pojedine nezaobilazne stavke pokazuje visoki stupanj društvene osjetljivosti prema najsiromašnijim slojevima pučanstva. Naime - usprkos najisticanijim primjedbama zlobnih kritičara usmjerenih naspram reformatora, prema prihvaćenom modelu će država novouvedene participacije kao novi modus financiranja plaćati za oko milijun i 120 tisuća građana, kao i troškove doprinosa za oko 900 tisuća umirovljenika čija se primanja nalaze ispod mirovinskog cenzusa od 2500 kn. Usprkos sitnijim problemima tehničke naravi vezanim za samo provođenje naplate participacija - ovo je pravedno i dobro rješenje.

Što se tiče preostalih novina, zanimljiva je promjena vezana za sustav primarne zaštite - ljekarne i ordinacije opće prakse. Naime, odlukom Upravnog vijeća HZZO-a recepti za lijekove za kronične bolesti vrijedit će umjesto dosadašnjih mjesec dana sada po šest mjeseci. Takav potez za sobom povlači dalekosežno rasterećenje kako ljekarnika (koji će se više moći posvetiti i savjetodavnoj ulozi unutar sustava, jer takav ponovljivi recept ostaje u ljekarni šest mjeseci), tako i liječnika opće prakse - budući da će pojedine pacijente vidati šest puta rjeđe, što opet rezultira financijskim rasterećenjima (jer za svaki pregled bolesnika sustav ima određenu ekonomsku cijenu), pa i smanjujući pritisak čekanja u ordinacijama za često starije i onemoćale kronične bolesnike svakih mjesec dana. Pojednostavnjena je i procedura oko nabavke ortopedskih pomagala - koja će za dobar dio pacijenata biti završena već kod njihovih obiteljskih liječnika, te odobrenja za pomagala neće biti potrebno tražiti kod povjerenstava Zavoda, kao što je do sada bilo pravilo.

HSS pozdravlja zdravstvenu reformu

Naveo sam samo krucijalne novosti koje nam zdravstvena reforma donosi, a kao licencirani zdravstveni djelatnik i kao korisnik sustava osobno vjerujem da je na ovaj način uspostavljen kvalitetan temelj za buduću nadogradnju hrvatskog zdravstva. Možemo se podičiti izuzetnim i

kvalitetnim zdravstvenim kadrom, pa i vrhunskim znanstvenicima među kojima su pojedinci i svjetskog glasa - kojima će ova reforma omogućiti prije svega da usredotoče pažnju na svoje pacijente i znanstvene projekte, i da unutar financijski zdravog mehanizma zdravstvene zaštite bez puno razmišljanja o novčarskim pitanjima djeluju na ostvarivanju svih ciljeva koje

im stručni i zakonski standardi nameću. Pacijentima slabijeg imovinskog statusa reforma također neće predstavljati opterećenje, jer će povećani troškovi zaštite za njih biti pokriveni iz državne blagajne - što mi u HSS-u kao stranci s naglašeno socijalno senzibiliziranom sviješću možemo i moramo samo pozdraviti.

NOVOSTI IZ SREDIŠNJICE HRVATSKE SELJAČKE STRANKE

Započeo s radom ured za projekt «Podrška razvoju»

Vrijednost Projekta je u očuvanju sela od odumiranja zapošljavanjem u malim pogonima ili osiguranjem dodatnog posla u kući

Piše: Kristina Cenkovčan

U ova krizna vremena svaki novozaposleni čovjek je od velike važnosti. Prepoznao je to predsjednik HSS-a, Josip Friščić. Na njegovu inicijativu Ravnateljstvo za razvojne programe jedinice lokalne i regionalne samouprave pokrenulo je projekt *Podrška razvoju*. Ravnatelj projekta je gospodin Vladimir Würth, a koordinatorice projekta su Kristina Cenkovčan, glavna tajnica Sveučilišne organizacije HSS-a, i Petra Vresk, tajnica Sveučilišne organizacije HSS-a Zagreb. Cilj projekta je osigurati jedinicama lokalne i regionalne samouprave podršku njihovim razvojnim programima i time potaknuti zapošljavanje, sigurnost u proizvodnji i stvaranje novih vrijednosti.

Pomoć poduzetnicima na selu

Novih razvojnih programa nema bez ljudske inicijative pokretane jakim motivom, a mi ih ovime potičemo. Stoga HSS-ova *Podrška razvoju* dužnosnicima HSS-a nudi:

- Kreiranje razvojnog projekta prema njihovim podlogama - ispunjenom upitniku
- Informaciju o najboljem mogućem financiranju
- Pripremu razvojnog projekta, potrebnu za izradu studije koja će nam pokazati isplativost projekta, a ujedno biti podloga za ishodjenje kredita
- Organiziranje povoljne izrade studije isplativosti projekta
- Pravne savjete za vlasničke podloge uz kreditne zahtjeve
- Podršku u ostvarivanju projekta

Motiv HSS-a je zapošljavanje na selu

i u manjim sredinama, jer je to jedini način da se pokrene cijeli zamašnjak društva prema opstanku sela i povratku na selo. Svaka inicijativa je hvale vrijedna, a svaki novozaposleni je dragocjenost. Upravo je to cilj ovog projekta, a njegova posebna vrijednost je u očuvanju sela od odumiranja zapošljavanjem u malim pogonima ili osiguranjem dodatnog posla u kući. Preduvjet su vrijedni uporni ljudi sa stvaralačkom željom koji su spremni pokrenuti, provesti i poduzeti sve za svoj cilj. Budući poduzetnici, jer o njima ovdje govorimo, najvrjedniji su dio populacije, i bez njih, priznali mi to ili ne, ničega na svijetu ne bi bilo. Oni su manjina manjine naše populacije.

Mnogi od njih krenuli su i bili prisiljeni stati. Zašto? Na samostalnom putu očekuju ih mnoge prepreke koje ih umore, iscrpe i razočaraju. HSS im mora pomoći, pružiti savjete i potporu poput intelektualnog servisa kako bi ih sačuvao za njihovu temeljnu misao - poduzetništvo.

Rijetki od njih su vični borbi s administracijom koja traži greške umjesto da pomogne njihovom prevladavanju, oni nisu vični u borbi s kreditorima koji traže garanciju garancije, iako je studija isplativosti projekta vrhunski napravljena i dokazuje isplativost.

U pokretanju proizvodnih programa, proizvodne ideje-programi moraju biti što jednostavniji, razumljivi i prihvatljivi osobama kojima su namijenjeni.

Programske ideje može predlagati svaki član HSS-a, nema loše ideje, ali tek stručna analiza potvrdit će njenu realnu ostvarivost.

Lokalni dužnosnici zadovoljni podrškom

U ured HSS-a za Podršku razvoju počeli su pristizati ispunjeni upitnici naših dužnosnika. Prvi je došao iz Novog Virja, a onaj iz Bedenice već je pokrenut kao projekt. Važno je napomenuti da su koordinatorice ovog projekta do sada ponudile podršku svim dužnosnicima HSS-a u 10 županija šaljući im materijale kroz koje ih se upoznaje s projektom. U materijalima se nalazi i upitnik kojima se svakog pojedinog dužnosnika potiče da izloži svoju neiskorištenu razvojnu ideju ili samo neiskorištenu sirovinsku osnovu. Ostalih 10 županija je u obradi.

Da je ovaj projekt pun pogodak, pokazuje dopis uz ispunjen upitnik jednog od naših dužnosnika u kojem, između ostalog, stoji: *«Čitajući stranice ponude projekta podrška razvoju HSS-a, dali ste mi ideju koja već dulje vrijeme živi, a nikako da se realizira, jer ne znamo kako doći do pravih ljudi koji bi pomogli u stručnom razvoju projekta.»* Čitaocima napominjemo da je njegov projekt već pokrenut.

Nositelji projekta nadaju se velikom interesu lokalnih i regionalnih dužnosnika da iskoriste ovu priliku i svima šalju poruku: *«Pozivamo Vas na suradnju: Vaša je inicijativa, Vaš rad, Vaša odgovornost, mi nudimo stručnu podršku, pomoć i dobar osjećaj pobjede kad Vaš projekt uspije.»*

HSS želi pokrenuti zapošljavanje u malim sredinama

KOPRIVNICA - GRAD ZNANJA U REGIJI ZNANJA

Ulaganje u znanje je dugotrajan, ali vrlo isplativ proces. Trenutno nemamo ni minimalne uvjete za dobivanje dopusnice o ispunjavanju uvjeta za početak djelatnosti visokog učilišta

Piše: Hrvoje Petrić

Koprivnica ima relativno dugu tradiciju visokog školstva, ali bez kontinuiteta. U koprivničkom franjevačkom samostanu se još 1717. godine počeo održavati studij moralne teologije. No počeci ozbiljnijeg razvoja visokog školstva u ovome gradu vezani su uz 1990-te godine, kada je u Koprivnici omogućeno stjecanje VI. stupnja stručne spremne u okviru dislocirane nastave zagrebačkog Ekonomskog fakulteta.

U ovom trenutku, u Koprivnici ne postoji veleučilište kao institucija. Vezano uz visoko obrazovanje, u ovome gradu djeluje tek prolazni dislocirani studij Ekonomskog fakulteta koji, na žalost, nije uspio razviti domaći visokoškolski kadar. Ekonomski fakultet bilo kada može zatvoriti ovaj studij. Sjetimo se kako je neslavno prošao pokušaj sa sličnim dislociranim studijem Fakulteta organizacije i informatike. Do sada se sustav predavača formirao na način da su profesori i asistenti s Ekonomskog fakulteta u Zagrebu dolazili predavati u Koprivnicu i za to dobivali honorare. Upravo se razmišlja o stvaranju novog sustava obračuna satnice svim sveučilišnim nastavnicima po kojoj bi im sva nastava koju bilo gdje izvode, ulazila u satnicu. Kada taj novi sustav zaživi i kada se ukinu honorari, sumnjam da će puno sveučilišnih nastavnika htjeti predavati u Koprivnici. U tom slučaju postoji realna opasnost ukidanja postojećeg studija u Koprivnici.

Polemike o koprivničkom visokom školstvu

Još sam od studentskih dana, kada smo osnivali Udrugu podravskih studenata 1994. godine, sa suradnicima bio čvrsti zagovornik potrebe početka razvoja visokog školstva u Podravini. Tada je to izgledalo kao utopija, a danas samo desetljeće i pola nakon toga situacija je potpuno drugačija. Put do toga je bio dug. Mnogi zaboravljaju kako se još krajem 1990-tih godina u Koprivnici vodila žestoka

polemika da li nam uopće treba visoko školstvo ili ne. Kada je bivša gradska vlast kupovala zgradu bivše željezare na Trgu bana Jelačića i namjenila ju za visokoškolske namjere neki su tvrdili da nam je to promašena investicija te da Koprivnici ne treba razvoj visokog školstva. Iako teško mogu shvatiti takva promišljanja u to vrijeme, činjenica je da su ona postojala, ali oni koji su ih zagovarali nisu iznosili nikakve realne argumente. Na prijelazu tisućljeća upozoravao sam da zgrada «željezare» na Trgu bana Jelačića nije dostatna za dugoročni razvoj visokog školstva u Koprivnici te da treba razmišljati o boljoj lokaciji. U tom kontekstu sam otvorio mogućnost da to bude na prostoru dijela tadašnje koprivničke vojarne ili na prostoru u njenoj neposrednoj blizini. No put kojim se krenulo u vezi s prenamjenom vojarne nikako ne odobravam. Postavljam pitanje zašto su pod izlikom osnivanja sveučilišta mnogi djelatnici napuštene vojarne dobili nepovoljne premještaje ili otkaze? Tko će za to odgovarati? Iskreno rečeno, da je gradska izvršna vlast iskreno razmišljala o osnivanju samostalnog visokog učilišta u Koprivnici, potaknula bi njegovo osnivanje neovisno sa statusom vojarne.

Moram priznati kako se posljednjih godina dosta luta u pogledu budućeg razvoja visokog školstva u Koprivnici. Za razliku od polemika iz 1990-tih o tome da li nam uopće treba visoko školstvo u gradu, u dijelu javnosti se prešlo u drugu krajnost. Došlo je do svojevrsnog natjecanja između nekih političara tko će formirati veće sveučilište sa što većim brojem studenata, i to na prostoru bivše koprivničke vojarne. Riječ je o običnoj megalomaniji koja je izmakla kontroli onih koji daju tako neodgovorne izjave. Pri tome postoje sumnje kako se ne radi o ozbiljnim namjerama za razvoj visokog školstva, već samo o kalkulacijama sa potencijalno vrijednim zemljištem bivše

vojarne koje se prenamjenom može dobro unovčiti. U slučaju da lokalna zajednica, kojim slučajem, i dobije bivšu vojarinu, moguće je kako bi došlo ne samo do prodaje dijela nekretnina bivše vojarne već i do preseljenja visokoškolske nastave iz sadašnje zgrade. Ta zgrada u kojoj se danas izvodi visokoškolska nastava je na vrlo atraktivnoj lokaciji na Trgu bana Jelačića i kompletno je adaptirana. Tko garantira da se i ta zgrada ne bi dobro unovčila?

Realni planovi za visoko učilište

Često se postavlja pitanje treba li Koprivnici sveučilište ili veleučilište. Budući da se barata s oba pojma, treba na početku razjasniti terminologiju. Visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola. Sveučilište, fakultet i umjetnička akademija osnivaju se radi obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja, znanstvene, stručne i umjetničke djelatnosti, dok se veleučilišta i visoke škole osnivaju prvenstveno za potrebe izvođenja stručnih studija. Visoka učilišta mogu biti javna i privatna.

Visoko učilište može započeti obavljanje djelatnosti i izvođenje određenih studija tek nakon upisa u Upisnik visokih učilišta i registar ustanova pri trgovačkom sudu. Upis u Upisnik obavlja se na temelju dopusnice kojom se utvrđuje da visoko učilište ispunjava uvjete za početak djelatnosti i odobrava upis u Upisnik te početak rada visokog učilišta. Dopusnicu izdaje ministar po prethodno pribavljenom pozitivnom mišljenju Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje. Dopusnica se visokom učilištu izdaje i za početak izvođenja novog studija te za osnivanje ili izvođenje studija izvan svoga sjedišta. Dopusnica će se izdati visokom učilištu koje ima: 1. studijski program za sveučilišne, odnosno stručne studije kvalitetom sukladan standardima država Europske unije; 2. potreban broj nastavnog i drugog osoblja s odgovarajućom znanstvenom i stručnom kvalifikacijom, u skladu sa standardnim opterećenjem nastavnih obveza utvrđenih kolektivnim ugovorom za visoko obrazovanje, pri čemu ima zaključen ugovor o radu s 5000 studenata u Koprivnici - samo obmana javnosti?

Kada, kako, gdje i što će se studirati u Koprivnici?

punim radnim vremenom s najmanje polovicom potrebnog broja nastavnika u slučaju sveučilišta, odnosno s najmanje jednom trećinom u slučaju veleučilišta i visokih škola. Sveučilištu koje nema u radnom odnosu najmanje polovicu potrebnog broja nastavnika, a veleučilištu i visokoj školi najmanje jednu trećinu, može se izdati dopusnica uz uvjet da u razdoblju od pet godina ravnomjerno zapošljava nastavnike do potrebnog broja i o tome jednom godišnje izvještava ministra; 3. osiguran odgovarajući prostor i opremu, u skladu s brojem studenata koje visoko učilište namjerava upisati i potrebama kvalitetnog studiranja, i 4. osigurana potrebna novčana sredstva za svoj rad. Što je od toga osigurano u Koprivnici? Ništa. Ni ustupanje bivše koprivničke vojarne lokalnoj zajednici ne bi, samo po sebi, stvorilo preduvjete za osnivanje visokog učilišta jer ono jednostavno ne bi imalo spomenute minimalne uvjete za dobivanje dopusnice.

Dodao bih još nešto. Na državnom nivou postoji mreža visokih učilišta. Koliko je meni poznato, nova sveučilišta se više ne bi mogla osnivati u gradovima koji su ispod 100 kilometara udaljeni od sveučilišnih središta. Iako se mreža visokih učilišta može mijenjati prema potrebama i broju potencijalnih studenata, ostaje činjenica kako je osnivanje sveučilišta u Koprivnici, u ovom trenutku, prilično nerealno. Po drugoj strani, u postojećoj mreži visokih učilišta predviđeno je osnivanje veleučilišta u Koprivnici. Kao što sam ranije rekao, glavni preduvjet za osnivanje sveučilišta je polovica, a za veleučilište trećina vlastitih kadrova. Mi smo daleko od toga udjela, a najgore je što se baš ništa konkretno ne poduzima vezano uz buduće kadrove. Uz to, za dobivanje dopusnice, uz kadrovske uvjete, trebaju se jasno definirani studijski programi, odnosno što će se točno studirati. To je vrlo zahtjevan posao kojem treba prilaziti vrlo ozbiljno. Najopasnije je ako svatko tko se sjeti licitira što bi se moglo studirati. Lijepe su to želje, ali postavlja se i pitanje ima li uopće dovoljno studenata?

Kako do kadrova?

Zakonski i grad Koprivnica i/ili Koprivničko-križevačka županija mogu

teoretski osnovati visoko učilište, no gotovo je nemoguće financiranje istoga iz gradskog i/ili županijskog proračuna. Činjenica je da onaj tko osniva visoko učilište taj ga mora i financirati.

Financiranjem visokog školstva ne bi bilo novca za druge stvari bilo u gradu Koprivnici bilo u Koprivničko-križevačkoj županiji. Nisam siguran da bi to stanovnici ovoga kraja podržali. U Hrvatskoj je sva javna veleučilišta i sveučilišta osnovala država. Ona se brine za njihovo financiranje. Mislim da iz ovoga kraja odlazi dovoljno novca u državni proračun pa je i vrijeme da ga država vrati na naše područje, i to tako što bi bilo logično osnivanje i financiranje visokog učilišta u Koprivnici od strane države. Postoji još jedna mogućnost. Njome bi neki dovoljno bogati pojedinac mogao svoj novac investirati u osnivanje i financiranje visokog učilišta u Koprivnici. To nije nemoguće, ali u ovom trenutku nije ni realno. Zbog toga smatram kako koprivničko visoko učilište mora osnovati država uz maksimalnu suradnju s Koprivničko-križevačkom županijom i Koprivnicom. U suprotnom ćemo, usprkos raznim nadmudrivanjima, imati krampus, a ne kampus.

No kako doći do prvih kadrova? Najbolje bi bilo privući pojedine kvalitetne profesore i znanstvenike iz Zagreba i drugih središta, no ishod takvog oblika dobivanja kadrova je nemoguće predvidjeti. Uz to je potrebno što prije krenuti sa razvijanjem vlastitih kadrova kroz zapošljavanje znanstvenih novaka (već na jesen 2009. godine!). Napominjem kako je novim doktorskim poslijediplomskim studijima (po bolonjskoj reformi) omogućeno da se doktorat može steći već nakon tri-četiri godine pa ako krenemo odmah s razvojem kadrova mogli bismo za nekoliko godina imati doktore znanosti, a koju godinu nakon toga i visokoškolske profesore. Oni bi imali obvezu odgoja novih znanstvenih novaka iz kojih bi se novačio novi visokoškolski kadar. Kadrovi su temelj svega i sa time treba početi bez odlaganja.

Jedna od mogućnosti je da se iduće godine osnuje Zavod za znanstvena istraživanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (HAZU) u Koprivnici. Taj bi Zavod trebao biti inkubator prvih kadrova za kasniji razvoj visokoga školstva u Koprivnici. Na tu kadrovsku jezgru stvorenu lokalnim novcem trebala bi se uključiti država zapošljavanjem većeg broja znanstvenih novaka i znanstvenika na teret državnog proračuna. Ti kadrovi iz Zavoda bi, ako se dobro organiziraju, vrlo brzo mogli

potaknuti osnivanje ambicioznije osmišljenog i samostalnog visokog učilišta, a preko projekata i direktno utjecati na razvoj ovoga kraja. Za osnivanje ovakve institucije, u prvu ruku, treba osigurati malo radnog prostora i financijska sredstva iz proračuna za plaće prvih znanstvenih kadrova te za materijalne troškove. To vjerujem nije nemoguće naći u Koprivnici, pogotovo ako pomoć pruži i Koprivničko-križevačka županija. Koliko sam upoznat, HAZU je već donijela odluku o osnivanju. Nakon posjeta vodstva HAZU, grad Koprivnica se obvezao osigurati prostor, a kasnije je odustao od toga. Osim novačkog kadra iz Zavoda HAZU, vjerujem da bi se i dio nastavnika sa zagrebačkih i drugih učilišta, koji su podrijetlom iz našega kraja, vratio u Koprivnicu i predavao na našem budućem visokom učilištu. Ukoliko bi se ponudili atraktivni uvjeti, možda bi se tko od mladih kadrova koji nisu podrijetlom iz našega kraja trajno doselio u Koprivnicu. Moguće je da bi neki od njih svakog tjedna putovali iz Zagreba, Osijeka, Varaždina itd. No to je teško ostvarivo prije izgradnje brze ceste do Zagreba i podravske brze ceste te nove dvokolosečne željezničke pruge. Vjerujem kako bi se izgradnjom tih prometnica povećala mogućnost da u našem kraju počnu studirati brojni kvalitetni studenti i iz drugih regija.

Regija znanja za europsku budućnost

Jedini mogući iskorak za grad Koprivnicu, Koprivničko-križevačku županiju i našu zemlju u cjelini je ulaganje u obrazovanje i znanje. Želio bih da Koprivnica postane grad po mjeri čovjeka, ali i grad znanja i razvoja. U našoj su zemlji započeli pozitivni pomaci, ali ih treba nastaviti i decentralizirati što više sadržaja iz Zagreba i većih gradova jer je ulaganje u znanje dugotrajno, ali vrlo isplativ proces. Ukoliko u bliskoj budućnosti dođe do ubrzanijeg razvoja znanosti i obrazovanja u Hrvatskoj, onda treba misliti i na pozicioniranje Koprivnice i cijele Koprivničko-križevačke županije u tome. Jačanjem znanstvene infrastrukture i u konačnici osnivanjem samostalnog visokog učilišta, Koprivnica bi postala jedan od najperspektivnijih malih srednjoeuropskih gradova, ali i grad znanja i razvoja koji otvara nove perspektive. Trebamo težiti i pretvaranju cijele Koprivničko-križevačke županije u regiju znanja i razvoja, svojevrsnu «Silicijsku dolinu» ovoga dijela Europe. Koprivnica bi u tome kontekstu morala biti lokomotiva koja će svoju kompoziciju velikom brzinom povući za sobom. No za lokomotivu trebaju i moderne prometnice, bez kojih nema ozbiljnih uvjeta za daljnji napredak.

BRANKO HRG, GRADONAČELNIK GRADA KRIŽEVACA

Friščić je ključna osoba za gradnju autoceste

Branko Hrg već tri mandata obnaša funkciju križevačkog gradonačelnika, predsjednik je Gradske organizacije HSS-a Križevci i član predsjedništva HSS-a na državnoj razini. O razlozima svoga i stranačkoga uspjeha u Križevcima te o daljnjim planovima za razvoj ovoga grada govori za Glas mladih.

Stavljanjem u funkciju nove poslovne zone koja je smještena uz novu cestu i međunarodnu prugu za očekivati je brži gospodarski razvoj i otvaranje novih radnih mjesta

broj poslovnih subjekata s 20 popeo na 34. Dobrom suradnjom s Vladom Republike Hrvatske, Gradu je darovano 45 ha zemljišta za novu zonu Gornji Čret, a za istu smo sredstvima pretpripravnih fondova izradili prostorno-plansku dokumentaciju i

projekte komunalne infrastrukture, te do iste doveli vodovodnu i kanalizacijsku mrežu, što znači da smo u novu zonu do sada uložili cca šest milijuna kuna, većinom državnih sredstava. Značajna postignuća ostvarena su u razvoju infrastrukture, što dokazuje da je u proteklom razdoblju na području grada izgrađeno 45 km vodovodne mreže ukupne vrijednosti 28 milijuna kuna, od čega je veći dio financiran iz državnog programa. Izgrađeno je 8 kilometara kanalizacije u vrijednosti od 10 milijuna kuna, od čega je pola tog iznosa osigurano preko državnih programa, a sredstvima Hrvatskih voda uređeno je i 25 kilometara vodotoka. U suradnji sa Županijskom upravom za ceste i Hrvatskim cestama izgrađeno je 15 kilometara cesta i nogostupa ukupne vrijednosti 20 milijuna kuna. U suradnji sa Koprivničko-križevačkom županijom izgrađena je nova zgrada Doma zdravlja, a u tijeku je i uređenje laboratorija u istoj. Pored navedenog, pripremljeni su projekti za izgradnju nove zgrade za Srednju školu «Ivan Seljanec», za što je u državnom proračunu osigurano 20,5 milijuna kuna, a u pripremi je izgradnja i nove zgrade Gimnazije Ivana Zakmardija Dijankovečkog. U izradi su projekti za dvije školske sportske dvorane, a uz srednje škole izgrađena su

nova igrališta. Uređivane su područne škole u seoskim sredinama i izgrađena jedna nova. Grad je za potrebe razvoja školstva od Vlade RH dobio prostore vojarne i doma Hrvatske vojske, a u istima se svake godine održava i Regionalni obrtnički i gospodarski sajam. Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi kupilo je nove prostore za smještaj Centra za socijalnu skrb vrijedne cca pet milijuna kuna. Vodila se briga i o studentima osiguravanjem studentskih kredita koji po završetku studija postaje bespovratan ako student ostane živjeti na području grada Križevaca. Potican je rad udruga, ulagalo se u predškolski odgoj i šport. Posebno je vrijedno naglasiti veliku aktivnost Mjesnih odbora i DVD-a preko kojih je uređeno 29 društvenih i vatrogasnih domova, a novouređenim trgovima Grad će znatno promijeniti svoj izgled. Po ovom kratkom presjeku aktivnosti sami procijenite da li je postignut napredak u odnosu na ranija razdoblja.

Koja bi, po Vašem mišljenju, bila daljnja vizija razvoja Vašega grada, Koprivničko-križevačke županije, a možda i cijele Hrvatske? Gdje tu vidite svoju ulogu u budućnosti?

Pravci razvoja Križevaca u velikoj su mjeri ucrtani, a napravljena je i dobra podloga. Prema dijelu ranije navedenih programa oni su jasno naznačeni. Stavljanjem u funkciju nove poslovne zone koja je smještena uz novu cestu i međunarodnu prugu za očekivati je brži gospodarski razvoj i otvaranje novih radnih mjesta. Na temeljima Visokog gospodarskog učilišta slijedi razvoj visokog školstva, a izgradnjom novih školskih objekata i podizanje standarda u predškolskom odgoju, osnovnom i srednjem školstvu. Ostvarenjem izgradnje ceste i otvaranjem nove zone za očekivati je povećanje broja stanovništva, budući da postajemo predgrađe Zagreba. Županija unazad osam godina solidno funkcionira, vodi se ravnomjerna briga o razvoju svih

Razgovarao: Hrvoje Petrić

Budući da ste već osam godina na čelu tima koji vodi Križevce te da ste treći put odabrani za gradonačelnika, što se sve u tom razdoblju dogodilo? Smatrate li da je postignut znatan napredak u odnosu na ranija razdoblja?

Kad bih počeo nabrajati što se sve događalo u Križevcima tijekom proteklih osam godina i koja smo postignuća ostvarili, potrebne bi nam bile cijele novine. Stoga ću u najkraćim crtama iznijeti samo neke od važnijih podataka. HSS je u mandatu koji privodimo kraju dobio apsolutnu potporu birača pa je funkcioniranje bilo puno jednostavnije, brže i učinkovitije. Mnoge su se stvari u Križevcima pokrenule i mnogo je ostvarenih projekata iza nas. Jedan od najvažnijih uspjeha je pozitivno kretanje u gospodarstvu. Naime, u proteklom periodu značajno se povećao broj malih tvrtki (s 317 na 343), a upravo one, uz 350 obrtnika, zauzimaju značajni udio u križevačkom gospodarstvu. Rast prihoda trgovačkih društava narastao je sa 1,96 milijardi kuna u 2001. godini na 2,88 milijardi kuna u 2007. godini. U opremanje poduzetničkih zona uloženo je cca 10 milijuna kuna, a broj zaposlenih u zoni Nikole Tesle je sa 450 u 2001. godini narastao na 950, dok se

njenih dijelova, naravno u skladu s mogućnostima koje do sada i nisu bile prevelike, ali i u takvoj situaciji učinjeno je dosta. Već je poznata stvar da se nakon ulaganja u zdravstvo i komunalnu infrastrukturu u sljedećem razdoblju planiraju projekti u školstvu i brizi za stare i nemoćne s razine županije. U narednom periodu Županija treba pojačati programe za razvoj poljoprivredne proizvodnje i u što većoj mjeri koristiti državne institucije te u još više voditi brigu o ravnomjernijem razvoju svake sredine. Državi je nužna decentralizacija, ali jasno definirana, i to decentralizacija do razine lokalne samouprave. Dio tog programa ostvariv je kroz koalicijski model poravnanja prihoda po glavi stanovnika za svaku JLS iz decentraliziranih sredstava Državnog proračuna. Hrvatskoj nedostaju jasne strategije koje ne bi smjele biti podložne pojedinim političkim opcijama, i to u gotovo svim sferama. Bez jasno utvrđenih pravila nije moguće odigrati nikakvu utakmicu. Moja je uloga dosta jasno zacrtana. Samim prihvaćanjem kandidature za gradonačelnika Križevaca želim prvenstveno voditi brigu o razvoju svog kraja, a samim time i županije. U stranačkim pak strukturama cilj mi je dati doprinos razvoju Stranke, ukazivati na probleme i nuditi određena rješenja. Kao član Glavnog predsjedništva od nedavno tu priliku imam i koristim je. A dalje? Vidjet ćemo što nam donosi novo vrijeme.

Križevci su primjer grada gdje mladi ljudi aktivno sudjeluju u kreiranju razvoja grada. Na koji je način, po Vama, mlade moguće uključiti na najodgovornije dužnosti u HSS-u i u drugim općinama i gradovima? Kakva su Vaša iskustva?

Da, mi smo na žalost jedan od rijetkih primjera gdje mladi aktivno sudjeluju u kreiranju razvoja grada. Pola vijećnika Gradskog vijeća Križevaca je iz njihovih redova. Mladi HSS-a u Križevcima danas vode školske odbore, upravna vijeća, članovi su Odbora i

Predsjedništva GO HSS. Kako ih uključiti? Jednostavno, najprije ih je potrebno okupiti, odabrati one koji pokazuju interes za aktivan angažman, izabrati ih na određene dužnosti i kontinuirano s njima raditi, ali ne metodom tutorstva već ravnopravnog odnosa. Nema tu nikakve velike filozofije. Uostalom mi smo primjer da to može funkcionirati, neka ga primijene i ostali, a rezultati će vrlo brzo biti vidljivi.

Jedan od najvažnijih prioriteta za budući razvoj Koprivničko-križevačke županije je prometno povezivanje. Pri tome su vrlo važne brza cesta prema Zagrebu i izgradnja drugoga kolosijeka željezničke pruge. Vjerujete li da će se sve to realizirati do kraja mandata novoizabrane Vlade u kojoj participira i HSS?

Već sam u prvom pitanju dijelom odgovorio. Raduje me činjenica da je to svima postalo jasno. Ovdje moram izreći neke detalje iz prošlosti u kojoj sam kao mlad imao prilike ukazivati na ove probleme. Dugo je na žalost trebalo vremena da svima postane jasno što za čitav ovaj kraj znači prometna povezanost, posebno cestovna. Na taj sam problem često ukazivao u ulozi županijskog vijećnika u dva mandata. Moram reći dosta neuspješno u to vrijeme. No utvaram si da je sva ta aktivnost i napor ipak jednim dijelom utjecala na sadašnje rezultate. Krucijalnim činom u pokretanju izgradnje, onda brze, a sada autoceste smatram jedan sastanak vodstva županije i Hrvatskih cesta, održan u Križevcima 2004. godine gdje je dogovoreno da će se cesta zbog neutvrđene trase na Koprivničkom području graditi u dvije faze, prvo do Kloštra Vojakovačkog, a potom dalje. Tada su pokrenute i prve konkretnije aktivnosti na projektiranju. Tadašnji župan, danas u ulozi potpredsjednika Sabora, naš predsjednik Josip Friščić, prihvatio je to, a ulaskom HSS-a u Vladu RH stvoreni su uvjeti za realizaciju. Smatram da je upravo Josip Friščić ključna osoba bez koje bi realizacija tog projekta bila puno kasnije ostvarena. Ključevi ceste u njegovim su rukama i uvjeren sam da će on istu i otključati. Dakle, ne sumnjam u realizaciju. Pruga se projektira, sklopljeni su ugovori za prvu fazu od Dugog Sela do Križevaca, rokovi su utvrđeni, a budući da se radi o projektu od međunarodnog značaja, i on će se realizirati po utvrđenoj dinamici. Sada nam je važnija cesta i dobro je da se ona prva gradi. Izuzetno sam sretan zbog toga.

Kakvo je Vaše mišljenje o

trenutnom rejtingu stranke, o stvaranju stranački prepoznatljivih ljudi pozitivnom selekcijom, kao i o ulozi mladih u HSS-u?

Rejting Stranke znat ćemo nakon izbora. Osobno mislim da ćemo iz ovih izbora izaći jači i sa porastom broja lokalnih dužnosnika. Mislim da je vodstvo Stranke donijelo dobre odluke ulaskom u Vladu RH i koaliciju sa demokrišćanskom opcijom. Možda to u ovom trenutku mnogima ne izgleda tako, ali budućnost će pokazati da sam u pravu. Povećanjem broja lokalnih dužnosnika automatizmom će doći do određene selekcije u prepoznatljivosti pojedinaca. U Stranci je započet proces stvaranja klime napredovanja po uspješnosti, taj se trend mora jačati, a samim tim jačat će se i sama Stranka. Uspješnost se pak mjeri jedino izbornim rezultatima. Vjerujem da će se na mnogim listama naći mladi članovi, neka iskoriste svoju priliku.

Križevci imaju najdužu tradiciju visokog poljoprivrednog školstva u ovome dijelu Europe. U posljednje vrijeme u gradu se razvijaju i drugi visokoškolski programi. Mislite li da je, uz postojeće Visoko gospodarsko učilište, realno osnivanje Veleučilišta koje bi financirala država?

Mi u Križevcima ponosni smo što imamo takvu instituciju. Činjenica je da se u posljednje vrijeme razvijaju i drugi visokoškolski programi, no činjenica je i da se kontinuirano povećava broj studenata i novih obrazovnih programa na Visokom gospodarskom učilištu. Križevci su tradicionalno grad visokoga školstva, a njegov daljnji razvoj primarno se mora temeljiti na Visokom gospodarskom učilištu, njegovim prostornim i kadrovskim potencijalima. Kretanja idu upravo u tom smjeru i mislim da smo na dobrom putu. Veleučilište? Zašto ne, pa zar na ovim prostorima postoji netko s jačim referencama?!

Koju biste poruku željeli uputiti biračima?

Svakako bih ih pozvao da dobro pogledaju programe koji će im se nuditi, ali i da realno donesu svoje ocjene o aktualnim vodstvima JLS-e i ostvarenim programima. Pred nama su drugačiji izbori od svih dosadašnjih, birači će ovoga puta moći birati osobe, a ne samo stranke. Zato je vrlo važno pogledati tko im se nudi. Kad sve to sagledaju, neka izađu na izbore i glasuju. Uvjeren sam da će HSS ponuditi prave ljude kojima se može vjerovati i koji će uložiti napore za napredak svojih sredina.

RAZVOJ GOSPODARSTVA ULAGANJEM U PODUZETNIČKE ZONE - PRIMJER KOPRIVNIČKO KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE

ZNAČAJAN RAST ZAPOSLENOSTI

U podravsko-prigorskim gospodarskim zonama trenutno je zaposleno oko pet tisuća ljudi

Piše: Vladimir Šadek

Koprivničko-križevačka županija treća je u Hrvatskoj prema bruto društvenom proizvodu, pa s Istarskom i Primorsko-goranskom spada u društvo triju najrazvijenijih i najbogatijih županija. Grad Zagreb, naravno, moramo izuzeti iz ove analize jer njegova gospodarska snaga daleko je iznad pokazatelja čak i najuspješnijih hrvatskih županija. Vrlo dobrim gospodarskim stanjem zadovoljan je i župan Koprivničko-križevačke županije Darko Koren, što je istaknuo u nekoliko posljednjih izjava za javnost. Koren smatra da podravsko-prigorsko gospodarstvo ima perspektivu za ostvarenjem još boljih rezultata, što pokazuje transformacija koja se dogodila tijekom posljednjih nekoliko godina.

Optimistična očekivanja opravdana

U gospodarstvu su ranije prevladavali veliki gospodarski subjekti, dok danas 60 posto gospodarstva čine mali i srednji poduzetnici, a 40 posto čini veliko gospodarstvo, s time da velikom gospodarstvu nije pala ni gospodarska aktivnost ni broj zaposlenih. Do promjena je došlo zbog povećanja broj malih i srednje velikih tvrtki. Tijekom 2008. godine došlo je do sedam postotnog rasta ukupnih prihoda gospodarstva, stoga Koren usprkos gospodarskoj krizi i dalje očekuje dobre gospodarske rezultate. Da su optimistična očekivanja opravdana, pokazuje skori početak gradnje autoceste A-12 (dionica Gradec - Sokolovac), za čije je izvođenje u tijeku javni natječaj. Budući da je puštanje navedene prometnice u promet predviđeno za kraj 2010. (kad se očekuje nastavak gradnje navedene autoceste sve do mađarske granice), možemo očekivati još veći intenzitet gospodarskih aktivnosti u tom dijelu Hrvatske.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje na području Koprivničko-križevačke županije krajem 2008. godine zaposleno je bilo 40.848 osoba, od radno aktivnih 46.546 osoba. Nezaposlenih je bilo 5.698 osoba, što je

za 656 osoba manje nego u istom razdoblju 2007. Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, tijekom 2008. godine prosječno je mjesečno registrirano 5.799 nezaposlenih osoba, što je 14,5 posto manje od prosjeka u 2007. godini. U strukturi nezaposlenih osoba prema obrazovanju najveći udio imaju osobe sa završenom srednjom školom (50 posto), te osobe sa završenom osnovnom školom (27 posto). Koprivničko - križevačka županija je šesta po redu županija s najmanjim prosječnim brojem nezaposlenih u 2008. godini, a treća po redu s najvećim smanjenjem prosječnog broja nezaposlenih osoba. Ako uzmemo u obzir podatak da je u ožujku 2002. nezaposleno bilo 10.600 osoba, tada možemo zaključiti da je u mandatima HSS-ovih župana Josipa Friščića i Darka Korena došlo do značajnog rasta zaposlenosti.

Isplativo ulaganje u poduzetničke zone

Značajan udio u pozitivnim gospodarskim rezultatima su i aktivnosti u podravsko-prigorskim gospodarskim zonama, u kojima je trenutno zaposleno oko pet tisuća ljudi. Očekivanja su da se u postojećim i novim zonama otvori još na stotine radnih mjesta. Tijekom 2008. nastavljeno je ulaganje u poduzetničke zone, te je u osam zona u Županiji uloženo više od 17 milijuna kuna. Najviše sredstava za sufinanciranje izgradnje poduzetničkih zona uložile su općine i gradovi, sa 10

Darko Koren odlično vodi Koprivničko-križevačko gospodarstvo

posto iznosa ukupne investicije uključila se Županija, dok je iz sredstava proračuna Ministarstva gospodarstva odobreno 6.590.000 kn, što je dosad najveći godišnji iznos koji je Vlada uložila u poduzetničke zone Koprivničko - križevačke županije. Valja spomenuti da je od početka provedbe projekta 2004. u poduzetničke zone Koprivničko-križevačke županije uloženo blizu 72 milijuna kuna. Da se na tom području radi dobar posao, dokazuje činjenica da je poduzetnička zona Nikola Tesla po izboru

Ministarstva, zahvaljujući brojnosti tvrtki na površini od 570 ha i s 950 zaposlenih, 2008. proglašena najuspješnijom u cijeloj državi.

U svim poduzetničkim zonama na području Koprivničko-križevačke županije svoju djelatnost obavlja 116 registriranih poduzetnika koji

zapošljavaju 4.996 osobe. Analizirajući djelatnosti poduzetnika u novim poduzetničkim zonama (u kojima radi 2.946 osoba), može se istaknuti da se najviše privrednika bavi pružanjem usluga (38 posto), dok poduzetnici koji se bave proizvodnjom imaju najveći udio zaposlenosti (51 posto). Najviše

proizvodnih pogona ima u poduzetničkim zonama u Križevcima gdje svoju radnu aktivnost vrši 613 zaposlenika, najveća zastupljenost trgovačke djelatnosti je u Koprivnici, gdje 12 poduzetnika zapošljava 293 radnika, dok se najviše poduzetnika u Đurđevcu bavi uslužnom djelatnošću.

RURALNI TURIZAM KAO JEDAN OD ZNAČAJNIJIH ČIMBENIKA RURALNOG RAZVOJA

Dobrodošla inicijativa poticanja održivog razvoja sela i ruralnih područja

Ruralni turizam

Ruralni turizam predstavlja način kapitaliziranja kulture života na selu kao turističke atrakcije. Njegova atraktivnost se ogleda kroz činjenicu postojanja specifičnih kulturnih, povijesnih, tradicijskih i prirodnih karakteristika samog sela. Atraktivnost sela, bez obzira da li se radilo o kulturnoj ili prirodnoj, materijalnoj ili nematerijalnoj, daje turistima priliku da kroz svoje turističko djelovanje sudjeluju u podizanju prihoda seoskog stanovništva, a jasno je da na taj način ruralni turizam direktno djeluje kao čimbenik ruralnog razvoja. Selo i ruralni prostor koji ga okružuje sve više postaju područje društvenih susreta i okupljalište turista, sportaša, znanstvenika, političara, štovatelja prirodne, sakralne te nadasve kulturne baštine i dr. Navedeno znači da se u selu i ruralnom prostoru odvija nova funkcija, i to turistička. Sam koncept ruralnog turizma potiče posjetitelje da iskuse život na selu iz prve ruke. Može se ustvrditi da je ruralni turizam dobrodošla inicijativa u svim ruralnim sredinama iz razloga poticanja održivog razvoja sela i ruralnih područja uopće.

Ključ za razvoj ruralnog prostora

Tranzijske promjene koje se događaju u Hrvatskoj i njezinoj okolini,

Učinkovito upravljanje resursima ruralnog prostora pospješuje ukupno gospodarstvo ruralnog prostora i funkcioniranje ruralnog turizma

kao i realnost približavanja Europskoj uniji u skoro vrijeme, nameću potrebu za suvremenim holističkim konceptom ruralnog razvoja koji obuhvaća sve vidove ljudske djelatnosti utemeljene na lokalnim

radnih mjesta, što pridonosi zapošljavanju napose mlade radne snage čime se sprječava iseljavanje stanovništva sa sela. Učinkovito upravljanje resursima ruralnog prostora, misleći prije svega na prirodne, povijesne, kulturne, poljoprivredne, komunalne, infrastrukturne i ljudske resurse, pospješuje ukupno gospodarstvo ruralnog prostora, a samim time i funkcioniranje ruralnog turizma.

Uvjeti za uspjeh ruralnog turizma

Da bi se u nekom ruralnom prostoru implementirao i pravilno razvijao ruralni turizam, za to treba ispunjavati i stanovite kriterije kao što su raspolaganje prirodnim, povijesnim, tradicijskim i kulturnim znamenitostima. Iznimno je važna i dobra prometna povezanost, odnosno relativna blizina prometnica, zatim stanovita razina infrastrukturne razvijenosti te smještajnih i ugostiteljskih kapaciteta kao i opće prihvaćanje ove djelatnosti među domaćim ruralnim stanovništvom. Dakako da to treba prezentirati, kako donositeljima zakona na razini države, tako i ključnim čimbenicima u regiji - županiji, te lokalnoj samoupravi, kako bi se išlo u susret u svim segmentima gdje je god to moguće (primjerice, županija u obnovi županijskih cesta, često ključnog faktora infrastrukture za razvoj ruralnog turizma, lokalne samouprave za smanjenje davanja, itd.)

Neosporna je potreba ruralnog stanovništva za ekonomskim stvaranjem jer na taj se način stvara pretpostavka života obitelji na selu, ali ponekad takva aktivnost može biti na uštrb okoliša. Stoga je ruralni turizam izvrsna alternativa i pravi put održivog razvoja sela.

Silvije Jerčinović

resursima s ciljem ekonomskog jačanja ruralnih gospodarstava te integriranje razvojnih i zaštitnih ciljeva u funkciji dugoročno održivoga razvoja. Poželjna strategija, posebice održivog ruralnog razvoja Hrvatske, po svom bi obuhvatu morala biti puno šira pa je neizostavno za naglasiti da razvoj strategija ruralnog turizma ima izuzetno veliko značenje za podjednak razvoj ruralnog prostora svih regija i krajeva Hrvatske.

Isto tako, ruralni turizam kao oblik održivog razvoja i aktivnosti ruralnih područja kroz koje je posjetiteljima dana mogućnost upoznavanja ruralnih krajeva, aktivnosti koje se događaju u njima, lokalnih proizvoda, tradicionalne gastronomije i svakodnevnog života ljudi, kao i kulturno-tradicijskih i povijesnih elemenata, omogućava posjetiteljima osjećaj ugone, zadovoljstva, kao i učenja i otkrivanja nepoznatih spoznaja o selu i svojoj domovini.

S druge strane, ruralni turizam također mobilizira lokalnu produktivnost, kulturne i razvojne snage nekog ruralnog područja te na taj način pridonosi održivom razvoju kroz ekonomsko-socijalan aspekt. Ruralni turizam indirektno utječe na razvoj poduzetništva i na otvaranje novih

Do kada skupi najam stanova u Zagrebu?

Piše: Dejan Primorac

Gotovo svaka mlada osoba nađe se u prilici unajmiti stan. Osobito ako govorimo o studentskoj populaciji. Tijekom cijele godine u Zagrebu stanove unajmljuju deseci tisuća studenata i mladih ljudi iz svih dijelova Hrvatske. Posebna kategorija su i mladi bračni parovi, nerijetko s malom djecom. Iznajmiti svoj stan i zahtijevati redovno plaćanje najamnine i režija posve je normalna stvar, ali nije u redu tražiti: (1) jednu ili čak još više

najamnina unaprijed, (2) plaćanje nepotrošenih režija unaprijed, (3) iznajmljivanje derutnih i stanova bez osnovnih tehničkih uvjeta (npr. vlažnih, neoličenih zidova, bez kupaonice, bez kućanskih uređaja, s neispravnim kućanskim uređajima, bez potrebnih priključaka, kao što je odvojeno brojilo struje, vode, plina, bez telefona, a o internetu da i ne pričamo...), (4) neprijavlivanje najmoprimeca i stoga neplaćanje poreza državi i gradu, i (5) astronomske cijene najma, cijene koje nisu u skladu s veličinom i kvalitetom stana za najam. Svi se slažemo kako se gore navedeno ne slaže niti sa zakonom niti sa zdravim razumom!

Do ovih informacija došao sam razgovarajući s nekoliko mladih ljudi s lošim iskustvima. Jedan od njih je D.B. (21) student iz Križevaca. Stan koji je uzeo u najam bio je izuzetno derutan, na periferiji grada i bez nekih kućanskih uređaja, međutim, cijena je bila 1800,00 kn + režije + polog u iznosu tri stanarine!!! Cijena rečena preko telefona bila je 1400,00 + režije i bez pologa, a kada je D.B. rekao kako je on student, cijena je čudom narasla! Nesretni mladić unajmio je stan po ovim nekorektnim uvjetima, jer, kako kaže ni drugi nisu puno bolji. Druga osoba s lošim iskustvom je I.H. iz Koprivnice (25), otac malog djeteta, dvije godine u braku, po struci građevinar. Gospodin je tražio stan dva puna tjedna, jer zagrebački stanodavci ne vole malu djecu u svojim stanovima! Treća osoba

s lošim iskustvom je K.P. (22) iz Zadra, studentica. Djevojka je izmijenjala nekoliko stanova, jer su stanodavci ulazili i izlazili iz stana po svojoj volji! Kako nije imala svoje privatnosti, iako je upravo to i pošteno plaćala, mijenjala je stanove. Gospodica kaže i kako najmodavci ne dozvoljavaju posjete, pušenje, tuširanje iza deset sati, kuhanje po slobodnoj volji, pa čak ni grijanje zimi, jer to košta!!!

Sugovornika je bilo još, a njihovim lošim iskustvima nije bilo kraja. Nakon nekog vremena shvatio sam kako su ovi ljudi na rubu. Ova situacija se ne smije nastaviti, potrebno je nešto hitno poduzeti. Pod ovim uvjetima studenti ne mogu neometano i rasterećeno učiti, mladi parovi nikada neće zaraditi dovoljno za rješavanje vlastitog stambenog pitanja, ne uz ove cijene, a ni država i grad stoga ne profitiraju. Potrebno je uvesti red na tržište stanova. Ako se stanovi kupuju po kvadratu, a cijenu uvjetuje položaj i kvaliteta, zašto se onda ne iznajmljuju po istim kriterijima?! Npr. ako je stan u centru (nekakva imaginarna zona 1), uređen i čist, cijena najma ne može iznositi jednako koliko rata kredita za taj isti stan, jer ga mi ne kupujemo, nego unajmljujemo. Međutim pošteno bi bilo i za najmodavce i za najmoprince uvesti cijenu najma po kvadratu, jednako kako je uređeno u stanovima u vlasništvu grada. Ovo govorim iz razloga što ni najmodavci ne bi trebali tolerirati ilegalnu konkurenciju, a ni najmoprince astronomske cijene.

Mlade i aktivne

U domu Crvenog križa na Sljemenu od 13. do 15. ožujka 2009. u organizaciji HSS-a grada Zagreba i HSS-a Zagrebačke županije održan je seminar pod nazivom «Mlade i aktivne». Seminar je dio projekta «Liderice u lokalnim zajednicama» kojeg provodi Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje (CESI) u partnerstvu s Norveškom narodnom pomoći te uz financijsku potporu Ureda za ravnopravnost spolova Vlade RH. Pod vodstvom Ivane Pukšec, Željke Šabarić i Nevenke Cigrovski petnaest se mladih članica HSS-a pripremalo za nadolazeće lokalne izbore. Kao gost predavač seminaru je prisustvovao Vedran Bajsić, predstojnik Ureda potpredsjednika Hrvatskoga sabora. Teme seminara bile su rodna

ravnopravnost, javni nastup te odnosi sa tiskanim medijima, a govorilo se i o tehnikama

dominacije, umrežavanju i vođenju.

Trenutno u Republici Hrvatskoj žene sudjeluju u tijelima vlasti u lokalnoj samoupravi sa svega 12%. Čak i u tzv. razvijenim zemljama žene ne sudjeluju ravnopravno u politici. Cilj projekta «Liderice u lokalnim zajednicama» je unaprijediti sudjelovanje žena u lokalnim izborima kroz edukaciju i osnaživanje žena za liderske vještine, edukaciju za odnose s medijima te stjecanje znanja i vještina potrebnih za kreiranje rodno osjetljivih javnih politika.

Na seminaru su gostovali ministar poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvitka mr. sc. Božidar Pankretić, župan Zagrebačke županije Stjepan Kožić, predsjednica Hrvatskog Srca

Sudionice seminara s gostima

Marija Ledinski-Anić, predsjednica županijske organizacije HSS-a Krapinsko-zagorske županije Vlasta Hubicki te predsjednik Sveučilišne organizacije HSS-a Hrvoje Horvat. Osim što su se obratili sudionicama seminara gosti su spremno odgovarali na sva njihova pitanja.

Nevenka Cigrovski,
Ivana Škornjak, Petra Vuk

AKTIVNOSTI OM HSS MOLVE TIJEKOM 2008. GODINE

Vrlo uspješna godina

Događanja su okupila velik broj članova, mladih ljudi željnih druženja i prikupljanja novih znanja

Piše: Ivan Hontić, predsjednik OM HSS Molve

U veljači ove godine Organizacija mladih HSS-a Molve ulazi u deveti mjesec rada pod novim vodstvom. Nakon izborne skupštine nije se dugo čekalo, već se krenulo na posao s primarnim ciljem poboljšanja života mladih ljudi našega mjesta, ali i šire.

Čist okoliš za ugodniju sezonu

Započeli smo s uređenjem mjesta. Dvadesetak članova Organizacije mladih HSS-a Molve i nekoliko volontera okupilo se 31. svibnja 2008. na jezeru Čingi Lingi povodom akcije čišćenja okoliša i uređenja odbojkaškog igrališta, a sve u svrhu da početak sezone kupanja na omiljenom nam kupalištu započne bez nepotrebnog smeća koje se nakupljalo u zimskim mjesecima. Odbojkaško igralište sanirano je navazaanjem pijeska, u koševu koji okružuju jezero postavljene su vreće za otpad te je počišćen put koji vodi od jezera prema nasipu rijeke Drave. Višesatna akcija po velikoj vrućini okončana je u Sekulinama zajedničkim druženjem uz radnički grah, gdje se nepotrebnog otpad također našao «na udaru» ekološki osviještene molvarske mladeži.

Radno ljeto u Molvama

Članovi i članice Organizacije mladih HSS-a Molve 26. srpnja 2008. godine volonterski su izvršili sanaciju pedesetak parkovskih klupa u Molvama. Novom bojom obnovljene su klupe oko Osnovne škole Molve, Galerije Molvarskog likovnog kruga, klupe u centru mjesta, na crkvištu župne crkve Uznesenja Blažene Djevice Marije u nebo i oko kapele Majke Božje Molvarske. Unatoč nepovoljnim vremenskim prilikama prijašnjih dana, vrijeme je ovoga puta išlo na ruke mladim haesesovcima i akcija je izvršena u razdoblju od 9 sati ujutro do 15 sati popodne. Mještani Molva, kao i turisti (posebice hodočasnici), od sada će moći mirno odmarati na novoobojenim klupama. Na klupe, od kojih većina nije obnavljana od prvog postavljanja prije desetak i više godina, potrošeno je oko 30 litara boje za drvo i 10 litara boje za beton.

Kolovoz je već tradicionalno vrlo

aktivan mjesec u našoj općini, a ove smo godine to kao organizacija i sami «osjetili na svojoj koži». Po prvi puta mladi su sudjelovali u odborima za organiziranje Dana općine Molve, od ove godine nazvanih Molvarsko Leto, te u organiziranju Ženske norijade i Vuličnog prvenstva. Ove smo godine izradili i program Molvarškoga leta i to sa dvije manifestacije koje su se pokazale poprilično uspješnim, a nastojat ćemo ih tradicionalno održavati i ubuduće. To su bili fotoamaterski natječaj mladih - Molvarska razglednica i turnir u računalnim igricama, tzv. LAN Party.

Molvarska razglednica okupila je devet mladih autora, amatera digitalne fotografije, čiji su radovi s motivima molvarske Podravine 11. kolovoza prikazani računalnom projekcijom. Priznanja za prve tri najljepše fotografije dobila je Jelena Kovačić, dok je četvrto mjesto pripalo Beatu Jelačiću. Tom prilikom izvan konkurencije natječaja prikazane su fotografije molvarskog fotografa Zvonimira Ištvana kao poticaj mladima koji se žele okušati u ovoj umjetničkoj disciplini. Svoje slikarske uratke tom su prigodom izložili mladi umjetnici Nikola Crnjak i Margareta Cahunek iz Molva kojima je ovo bilo prvo izlaganje radova pred javnošću.

Lan Party je održan 16. kolovoza i okupio je dvadesetak sudionika iz Molva, Virja, Kalinovca i Đurđevca. Međusobno se natjecalo u nekoliko računalnih igara, a oni najuporniji izdržali su ispred malih ekrana i po 14 sati.

Veseli blagdani za vrijedne školarce

Početak jeseni donio je i malu stagnaciju u organizaciji većih događanja, što je i razumljivo zbog početka škole i predavanja na fakultetima. No, nije se dugo odmaralo. U studenom se krenulo u novu akciju koja je zaključena na Staru godinu. 31. prosinca 2008. okončana je jednomjesečna humanitarna akcija Organizacije mladih HSS-a Molve, u kojoj je osnovnoškolcima s područja općine Molve podijeljeno ukupno osam kompleta osobnih računala. Tijekom prosinca sakupljane su računalne komponente, a mogli su ih

predati svi kojima su one bile suvišne ili nekorisne. Sakupljene komponente su testirane, sastavljane i konfigurirane u računala spremna za osobnu upotrebu. Osposobljena računala darovana su onim osnovnoškolcima koje je odredilo učiteljsko Vijeće OŠ Molve prema socijalnom kriteriju, vladanju te uspjehu u školi. U Molvama su tako ostale četiri konfiguracije, u Molve Grede su otišle dvije, a u Repaš i Levaču po jedna konfiguracija. Kao predsjednik OM HSS Molve ovom prilikom veliku zahvalu upućujem Podravskoj banci Koprivnica koja je prepoznala ovu akciju kao pozitivnu i donirala pet kompleta računala. Također se zahvaljujem svima koji su komponente darovali, a iz kojih su sveukupno sklopljena tri računala. Uz njihovu donaciju i samostalno sakupljena tri računala, ovo su bili ugodniji i ljepši blagdani za osmero molvarske djece i njihove obitelji. Posebno bih se zahvalio našim mladim informatičarima Mariju Cesariću, Vjekoslavu Žufiki i Petru Kovačiću bez čijeg izuzetnog angažmana i informatičkog znanja ova akcija nebi uspjela. Istaknuo bih i to da je cijela aktivnost isključivo plod rada OM HSS-a Molve, od njezinog zamišljanja do organiziranja, provedbe i samog završetka.

Za mlade u Molvama

U jesenskim i zimskim mjesecima (od rujna do ožujka) na inicijativu OM HSS Molve dozvoljena je besplatna upotreba termina sportske dvorane svim mladima s područja općine. Time, nadam se, pomazemo mladima da zadovolje i svoje rekreativne potrebe kroz period kada su vremenske prilike nepovoljne.

Ova događanja okupila su svakom prilikom velik broj članova, mladih ljudi željnih druženja i prikupljanja novih znanja te voljnih pomagati. Malobrojniji i iskusniji dio članstva kontinuirano vodi brigu oko ažuriranja i uređivanja podataka na internetskim stranicama i forumu općine Molve, a vrlo dobra suradnja postignuta je s novoosnovanim Savjetom mladih koji u svojem sastavu ima i naše članove. Odlično se suraduje i sa SO HSS Koprivnica, a jedan od plodova suradnje je i forum SO HSS-a.

HRVOJE HORVAT,
PREDSJEDNIK SVEUČILIŠNE ORGANIZACIJE HSS-a

Od SO HSS-a stvorili smo respektabilnu organizaciju

Razgovarao: Vladimir Šadek

Hrvoje Horvat, apsolvant na Međunarodnim političkim odnosima i diplomaciji te Međunarodnoj i nacionalnoj sigurnosti i Europskim integracijama na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, od travnja 2008. predsjednik je SO HSS-a Hrvatske, a trenutno je najmlađi član Glavnog odbora HSS-a i proširenog predsjedništva HSS-a.

Prošlo je gotovo godinu dana otkako ste izabrani za predsjednika SOHSS-a. Što je do sada najvažnije učinjeno u Vašem mandatu?

Otkako sam postao predsjednik SOHSS-a, moja prva zadaća je bila organizaciji vratiti «studentski štit», što bi značilo da se na Sveučilišnu organizaciju HSS-a i njezine stavove o

studentima i studentskoj problematici gleda s respektom. Smatram da smo djelomično u tome uspjeli jer sami rezultati na terenu to pokazuju. Sveučilišna organizacija HSS-a danas je respektabilna studentska organizacija koju čini preko 500 visokoobrazovanih članova Hrvatske seljačke stranke, kako na nacionalnom, tako i na međunarodnom nivou. U dosadašnjem mandatu izdvojio bih nekoliko stvari koje smo napravili. Ponajprije smo podigli kvalitetu informiranja članova SOHSS-a putem naše novoootvorene web stranice www.sohss.org, revidirali smo članstvo, na terenu osnivamo nove organizacije i jak smo međunarodni partner kroz veliku europsku demokratsku studentsku obitelj (EDS).

Jeste li, kao predsjednik SOHSS-a, zadovoljni ulogom mladih u stranci te njihovim participiranjem u izvršnim i zakonodavnim dužnostima državne i lokalne razine?

Kao predsjednik SOHSS-a smatram da je uloga mladih u kreiranju zajedničke politike HSS-a prijeko potrebna. Hrvatska seljačka stranka danas broji oko 9.000 mladih na području čitave Republike Hrvatske, što čini respektabilnu brojku od 21 posto mladih od 30 godina ukupnog članstva HSS-a. Napomenuo bih kako su problemi mladih u globalu danas

komplementarni s problemima ostalih dobnih skupina, a isto tako i s problemima budućih generacija, a to su: ograničena financijska sredstva potrebna za provedbu mladeških programa i aktivnosti; nejednakost u društvenim, ekonomskim i političkim uvjetima; spolna diskriminacija; visok stupanj nezaposlenosti među mladima; nasilje, sukobi i netolerancija; kontinuirana devastacija globalnog, regionalnog i nacionalnog prirodnog okoliša; povećana opasnost od zaraznih bolesti, gladi i siromaštva; promjene u odnosima u obitelji; nejednaki uvjeti odgoja i obrazovanja, itd.

Sveučilišna organizacija HSS-a kreće od činjenice da se na burzi rada u čitavoj RH trenutno nalazi 71.299 osoba u dobi od 15 do 30 godina (30 posto svih nezaposlenih) od čega je 45.860 žena, te da je samo 8 posto građana Hrvatske visokoobrazovano. Stoga sam i djelomično zadovoljan s ulogom mladih u Stranci jer smatram da bi kvalitetni mladi članovi HSS-a trebali više participirati u tijelima Stranke, nametati se i tražiti svoju šansu. Zato im i ovim putem poručujem da se nameću kvalitetnim idejama i prijedlozima, i naravno radom, jer to je i jedini način da uspiju u politici. Participiranje mladih HSS-a u izvršnim i zakonodavnim dužnostima državne i lokalne razine usko je vezano uz izgradnju institucija kroz koje će se mladi u budućnosti moći kvalitetnije pripremati za odgovorne funkcije vlasti.

Što očekujete od predstojećih lokalnih izbora? Smatrate li da

mladi trebaju biti više zastupljeni na izbornim listama?

Lokalne izbore vidim kao jako dobru šansu za profiliranje mladih, kvalitetnih i sposobnih članova Stranke, koji mogu radom na terenu pridonijeti dobrobiti svoje lokalne sredine, ali i sebe osobno. Svakako se zalažem i u tijelima HSS-a za što veću participaciju mladih HSS-a na izbornim listama, jer je lokalna politika upravo mjesto gdje mladi mogu naučiti djelovati u vlasti kroz tijela lokalne i regionalne samouprave. Ako će HSS polučiti kvalitetan rezultat, u koji ne sumnjam, nema razloga da se i mladi «ne bace u vatru» i uhvate se u koštac s rješavanjem gorućim problema njihovih lokalnih sredina.

Na koji način planirate dodatno povezati sveučilišne organizacije gradova i jeste li zadovoljni dosadašnjom suradnjom među organizacijama?

Povezivanje temeljnih sveučilišnih organizacija HSS-a bitna je stavka u kvalitetnom funkcioniranju Sveučilišne organizacije HSS-a. Nisam zadovoljan dosadašnjom suradnjom među organizacijama i smatram da postoji mnogo prostora za napredak. Napomenuo bih da smo već i krenuli s tom idejom, koju ćemo konkretizirati kroz buduća održavanja sjednica Predsjedništva i u drugim gradovima Republike Hrvatske, no zasigurno je da će dosta toga ovisiti o financijama.

Kakav je Vaš model za povećanje broja članova SOHSS-a?

Model za povećanje članstva SOHSS-a je jednostavan. Članovi HSS-a, u ovom slučaju studenti, da bi se okupili oko ideje zalaganja za studentske interese, moraju dobiti informacije, biti integrirani u aktivnosti, jer smatram da se općenito mlade u političkim strankama može okupiti kroz aktivno djelovanje. Mi prakticiramo taj model i rezultati su više nego očigledni.

Jesu li Sveučilišne organizacije HSS-a u najvećim sveučilišnim gradovima (Zagreb, Osijek,

Rijeka, Split) dovoljno aktivne i prisutne među studentima, domovima i fakultetima?

Zagreb, Split, Osijek i Rijeka su četiri najveća sveučilišna centra u Republici Hrvatskoj, a mi kao SOHSS moramo u tim gradovima još više participirati na studentskoj sceni. Aktivnosti ima, ali ne dovoljno, jer moraju biti redovitije i kvalitetnije pripremljene. Prisutni smo u studentskim temama kao što su domovi i menze, ali ponavljam, nismo redoviti, no i na tome radimo i sigurno je da ćemo biti još aktivniji u spomenutim gradovima.

Jeste li zadovoljni funkcioniranjem Studentskog zbora i uolikoj mjeri suradujete sa studentskim udrugama?

Uloga Studentskog zbora je zastupanje i predstavljanje studenata u svim tijelima Sveučilišta, kao i u sveučilišnim ustanovama, u kontaktima s Ministarstvom znanosti,

obrazovanja i športa i svim ostalim državnim tijelima gdje se raspravlja o studentima i sa studentima. Smatram da rad Studentskog zbora nije dovoljno kvalitetan, a mi kroz zajedničku suradnju možemo konstruktivnim prijedlozima poboljšati i njihovo funkcioniranje, što i prakticiramo.

U ovom trenutku ne surađujemo pretjerano sa studentskim udrugama, no uspostavljen je prvotni kontakt. Važne su nam studentske udruge jer mogu naše interese širiti po fakultetima, budući da mi kao unutarstranačka asocijacija u tom pogledu nemamo pristup fakultetima. Upravo zato ćemo ubuduće poboljšati našu suradnju s udrugama te ponuditi svoje

programe i projekte ovim partnerima.

Što SOHSS nudi studentima? Na koji se način borite za njihov standard i bolje uvjete studiranja?

SOHSS nudi studentima obrazovne programe, participaciju na obrazovnim seminarima, koordinira među članstvom natječaje za stipendije, a kroz HSS i programe za političko obrazovanje. Za mlade HSS-a i studente nudimo informacije i programe iz dvaju ministarstava koje drži HSS o tome kako najkvalitetnije aplicirati na neki program. Borba za studentski standard može jedino biti moguća ako se problem u sustavu detektira pa tražimo od svojih studenata da nam uočene probleme prosljede i ponude rješenja.

Budući da je SOHSS članica EDS-a, što očekujete od suradnje s međunarodnim asocijacijama

sveučilišnih organizacija i jeste li zadovoljni načinom na koji ta suradnja trenutno funkcionira? Na koji način SOHSS u tim kontaktima pridonosi poboljšanju imidža HSS-a u Europi?

Nacionalna politika SOHSS-a ne bi bila moguća bez međunarodne komponente. SOHSS je organizacija koja međunarodno jako dobro kotira u EDS-u. Uskoro ćemo početi više prakticirati bilateralnu suradnju, naročito s našim susjedima iz mađarskog FIDESZ-a i slovenskog SAU-a. Da SOHSS odlično međunarodno kotira, dokazuje to što je SOHSS imao četiri sudionika Svjetskog susreta mladih u Poljskoj u prosincu 2008., i to kao jedini politički podmladak na svijetu, uz napomenu da je Hrvatsku predstavljalo 10 polaznika. Stalnim prisustvovanjem na međunarodnim seminarima i EDS-ovim sastancima odajemo sliku da smo ozbiljna studentska demokršćanska organizacija koja je zapravo i prenter HSS-a na međunarodnom planu. Kroz međunarodnu suradnju gradimo imidž HSS-a kao kvalitetne demokršćanske opcije, kako u Hrvatskoj, tako i u Europi.

Kako je i kada ubijen HSS-ovac Mihovil Pavlek Miškina?

Kako bi se bolje moglo razumjeti političko djelovanje članova HSS-a na terenu u vrijeme Drugog svjetskog rata, važno je proučiti sudbinu Mibovila Pavleka Miškine.

Piše: Hrvoje Petrić

Jedno od izvješća ustaškog logornika Mije Udbinca napisano 22. veljače 1943. govori o relativno pozitivnom gledanju na Miškinu s njihove strane, a za Miškinino uhićenje optužuje Ivana Kraljića: «U njegovu ga kotaru jedni jako hvale, drugi kude. Najviše ga možda kudi g. Ivan Kraljić, seljak iz Koprivnice, Radićev narodni zastupnik prije Miškine. No, za Kraljića se može primijetiti, da od naroda nema nikoga za sobom. Slično ga kude i svi oni koji stoje pod uplivom Kraljićevim. Drugi pak Miškinu hvale. Istina je po svoj prilici negdje u sredini. Miškina nije komunista boljševik, ali u pitanju, koga Hrvati moraju više voljeti: Nijemce ili Ruse, on odgovara Ruse. Prema tome, a u svezi sa činjenicom, što su mnogi tvrdili da je i njemački nacionalsocijalizam jedna vrst boljševizma, to se od ova dva «boljševizma» Miškina odlučuje za ruski. Na političkom je polju pristaša nauke braće Radić od prvih početaka. Ljevičarskim navlačenjem iste nauke uvučen je i on na ljevicu. Otvoreni je protivnik vjere, jer je uvjeren da je mnogoga čovjeka i vjera mogla udaljiti od njegove nacije. Otvoreni je protivnik gospode, makar se inače družio s gospodom i htio za novac intervenirati na premjestajima različitih činovnika-gospode. Bio je pristaša svakog novog poretka, ali je isti poredak zamišljao na svoj način. Njemu će najljepše biti onda, kad ne bude ni gruntovnice ni katastra... Tabornik iz Gjelekovca tvrdi za Miškinu mnoge pozitivne stvari. U političkoj borbi je mnogo žrtvovao, mnogo progona pretrpio. Ustaški je pokret podupirao u vrijeme najjače diktature, narod pripravljaio na borbu. Dopušta da se Miškina nakon sporazuma mogao i promijeniti, ali nikako tako, da bi odobravao i zeru onoga što rade partizani. Ponovno iznosim svoje mišljenje, da Miškina Jasenovac nije zaslužio i da bi ga trebalo svakako na slobodu pustiti, jer u smirenoj državi on će biti potpuno pozitivan.»

Tko je kriv za uhićenje?

Miškina je već prije rata bio «na meti ustaških emigranata», a isti navodi da je Martin Nemeć (jedan od vodećih koprivničkih ustaša) 1939. pisao Valku Lobarcu (koprivničkom tiskaru i nakladniku te Miškininomu suradniku) u Koprivnicu, kada se ustaše vrata da kaže Mišini «da ih ne čeka jer da će se s njime obračunati». Miškina je najviše smetao Ivanu Kraljiću koji je želio što više pripadnika HSS-a uključiti u ustaški pokret. Možda je uz to moguće tražiti uzroke Kraljićeve netrpeljivosti i u tome što mu je Miškina bio svojevrsna konkurencija. Poznato je da je Kraljić u 1920-tim godinama kao koprivnički gradonačelnik i narodni zastupnik u parlamentu bio vodeća osoba u HSS-u na koprivničkom području, a na njegovo mjesto u 1930-tima je došao Miškina.

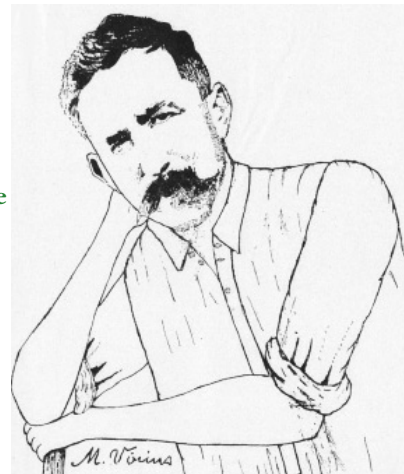
No, sam Kraljić je na saslušanju 19. siječnja 1946. izjavio: «nisam Paveliću pisao nikakvo pismo u pogledu rada pokojnog Mibovila Pavleka Miškine...». Da Kraljić nije bio jedini krivac, potvrđuje izjava visokog ustaškog dužnosnika Eugena Dide Kvaternika koji je pisao o Miškini. Kvaternik smatra da su za Miškinino uhićenje ponajprije bili odgovorni Mijo Bzik i Martin Nemeć: Uhićen je zbog prokomunističke djelatnosti nakon stalnih prijava jedne grupe ustaša iz Podravine. Glavni pokretači tog ubapšenja bili su Mijo Bzik i Martin Nemeć-oboje ustaše povratnici. Ova dvojica imali su uvijek pristup do dr. Pavelića, napose Bzik, čija je riječ uvijek uvažavana. Nema sumnje, da je staro političko i osobno neprijateljstvo između ove dvojice ustaša i Miškine bilo odlučujuće za bajku, koja se protiv Miškine vodila. Ali isto tako ne može biti ni najmanje sumnje da je Miškina bio ljevičar. Ne mogu s točnošću utvrditi konkretan odnos Miškine spram komunističkih partizana... Sigurno je, da sam izdao nalog, da se Miškina pusti na slobodu. Sjećam se da je to učinjeno sporazumno s dr. Pavelićem nakon što su za Miškinu intervenirali neki članovi vlade i zastupnici HSS-a. Osobno ne bih mogao s točnošću ustvrditi, tko je kriv za Miškinino umorstvo. Ono koincidira s potpuno kaotičnim stanjem u logorima Jasenovac i Gradišku. Sam zapovjednik ustaške obrane Vjekoslav Luburić odbio je tada svaku odgovornost za položaj u logorima, s motivacijom da je straža nedisciplinirana i da on nije kadar s njome vladati... Tako je Miškina a i mnogi drugi bio žrtva tog kaotičnog

stanja. Tko je dakle ubio Miškinu? Tada je bilo uvjerenije svih nas u redarstvu, da su oni ustaše iz Podravine, od kojih je po koji bio u logorskoj straži, iskoristili kaotično stanje, da se obračunaju sa svojim starim neprijateljem. Kasnije nisam mogao ništa konkretnije ustanoviti. Evo zašto: U to doba izgubio sam i ono malo kontrole nad logorom Jasenovac...»

Zanimljivo je i svjedočanstvo Valka Lobarca koji je razgovarao s doglavnikom Andrijom Betlehemom. U razgovoru je Betlehem tvrdio da je kod Pavelića intervenirao za puštanje Miškine na slobodu i da je vidio pismo protiv Miškine koje su potpisali Kraljić i župnik Pavunić. Loborec je izavio slijedeće: «Betlehem je prije rata bio poznat i dobar sa Pavelićem, ali nije bio ustaški zadr, iako je bio doglavnik i uvijek je nosio ustašku uniformu. Bio je, rekao bih, primitivac. Točno se sjećam kada sam ušao u sobu k njemu, on je čitao ustašku štampu. Poznavali smo se otprilike pa sam mu rekao: 'Predsjedniče, vi dobro poznate Miškinu a i poglavnika Pavelića pa zašto ništa ne učinite da se Miškina pusti, dobro znate da Miškina nije ništa kriv, on je seljak i uvijek se borio za seljake i za sav naš narod'. On je malo pošutio, a onda mi je rekao da je on već nešto poduzeo za Miškinu, da je išao s prijateljima u Zagreb i da je bio kod Pavelića. Rekao je: 'Pavelić nas je primio i ja sam ga zamolio da mi kaže šta je sa Miškinom i da bi ga trebalo pustiti. Pavelić mi nije ništa odgovorio nego je otvorio svoju ladicu, izvadio pismo i pročitao mi ga. U pismu je stajalo da mi sve radimo da se ovdje u Podravini raširi ustaški pokret, ali mi ništa ne možemo dok je tu komunist Miškina jer on djeluje na narod pa ga se mora obavezno maknuti. Potpisali su to pismo Ivan Kraljić i župnik Pavunić.' Ovoga se dobro sjećam. Možda je koja riječ izrečena drugačije, ali smisao je Betlehemovih riječi točan, dobro se toga sjećam. Betlehem mi je dalje pričao ovo: 'Mi smo šuteći izašli iz poglavnikovog kabineta, ali sam ja još nešto htio reći Paveliću pa sam se vratio u kabinet. Kada sam otvorio vrata, našao sam Pavelića kod telefona i upravo je govorio da se Miškina ima odmah likvidirati. Jasno, da nisam više govorio o Miškini nego sam ga zamolio uslugu za jednog svog poznanika.»

Različite pretpostavke o datumu likvidacije

Miškina je isprva bio

Logor u Staroj Gradiški u kojem je bio Miškina

odveden u logor Jasenovac pa je vrlo brzo premješten u Staru Gradišku. Kotarska oblast u Koprivnici, odnosno njen predstojnik Leo Poljac je 13. svibnja 1942. podnio izvješće Ustaškoj nadzornoj službi o uhićenju i odvođenju Mihovila Pavleka Miškine: «Izvješćuje se, da je podpisani dne 12. ov. mj. ujutro u 5 sati iz Zagreba jednim luksuznim samovozom došao jedan gospodin u kuću Pavleka Mihovila (Miškina), bivšeg narodnog zastupnika bivše H.S.S. te ga odveo u Zagreb.

Ispitivanjem mi je bilo rečeno, da je taj gospodin navodno jedan izvidnik (detektiv - op. p. bio je to izaslanik UNS-a Stjepan Blažeković) iz Zagreba, te da njega Pavlek pozna već više godina i da mu je taj gospodin saobćio, da Pavleka trebaju u Zagrebu, te da ima s njim poći. Nadalje mi je rečeno, da su neki seljaci iz Gjelekovca dana 9 o.mj. Pavleka sa jednim gospodinom vidjeli u Bjelovaru, odakle su navodno toga dana na večer odputovali vlakom u Zagreb.

Pomenuti gospodin izvidnik prema iskazu Pavlekovih ukućana je dobar znanac Pavleka, to su isti međusobno se naslovljavali sa «ti» i prema izkazu Pavlekovog sina Vladimira rekao je taj izvidnik Pavleku, da ima poći u Zagreb na neke pregovore i da će po tom odmah biti pušten kući.

Izvješćuje se, da se pomenuti gospodin nije prijavio niti ovoj kotarskoj oblasti, kao ni oružničkoj postaji ni občinskom poglavarstvu u Gjelekovcu, tako da ovdašnje vlasti o tom uredovanju nisu imale pojma, nego se to saznalo tek naknadno i to pripovijedanjem.

Obzirom na to, da je Pavlek istaknuta politička osoba i pod nadzorom radi njegovog držanja prema današnjem poretku to se moli obavijestiti ovu oblast o čemu se u ovom slučaju radi, jer je to potrebno baš u savezu sa nadzorom, koji se vodi nad Pavlekom.»

Najpreciznije je reći da je Miškina bio ubijen u logoru Stara Gradiška, a ne u logoru Jasenovac kako je to napisano na spomen-ploči postavljenoj na njegovoj rodnoj kući u Đelekovcu te u literaturi pa čak i u objavljenim izvorima.

Npr. povjesničar Zdravko Dizdar piše: «Kao što je poznato, Miškina je iz Zagreba upućen u logor Jasenovac, gdje je ubrzo (v. 11. VI. 1942.) likvidiran, iako je i među pojedinim ustaškim funkcionerima bilo onih koji su smatrali da to nije zaslužio, te da bi ga trebalo

puštiti iz logora.» I publicist Zvonimir Kulundžić je pogriješio oko mjesta Miškinine smrti: «I nakon svih tih podataka koje smo skupljali, konfrontirali i provjeravali godinama, Miškinin sin dr ing Većeslav (koji se tim poslom počeo baviti još u logoru Jasenovac, u jesen god. 1942. kao zatočenik) i ja možemo zaključiti, kao nesporno, da je Miškinin martirij bio završen 21. lipnja 1942. u ciglarskoj peći ustaškog logora smrti - Jasenovac.»

Prvi koji je ukazao da je Miškina bio ubijen u «noći 7. i 8. lipnja 1942. u Staroj Gradiški» je Ivo Horvat. Prema istraživanjima povjesničara Davora Kovačića, Mihovil Pavlek Miškina je bio jedna od najpoznatijih osoba zatočenih u logoru Stara Gradiška, a Kovačić je također dokazao da je Miškina tamo ubijen. Miškinin sin Većeslav (inače ugledan hrvatski agronom i sveučilišni profesor) smatrao je da mu je otac ubijen «u Jasenovcu nakon 11. lipnja, a možda i nakon 14. lipnja. Ubio ga je vjerojatno Ivica Matković, zapovjednik logora Jasenovac.» Davor Kovačić je u svojim istraživanjima napisao: «Pojedini bivši logoraši iz Stare Gradiške i Jasenovca i danas tvrde, da su čuli kako je M. P. Miškina ubijen u Jasenovcu, u Zvonari, zajedno sa nekim slikarom iz Sarajeva Danijelom Ozmom...». Isti je mišljenja da je Miškina bio uhićen u rodnom Đelekovcu 5. svibnja 1942. te da je u drugoj polovici svibnja bio dopraćen vjerojatno iz Jasenovca u Staru Gradišku. Povjesničar Filip Škiljan piše da mu se čini «vjerodostojnijim podatak da je Miškina ubijen sredinom lipnja i da ga je ubio Ivica Matković.»

Zdravko Dizdar je mišljenja da je Miškina bio uhićen 9. svibnja 1942. te da ga je uhitio izaslanik UNS-a Stjepan Blažeković uz obrazloženje Miškininom sinu Vladimiru «da ima poći u Zagreb na neke pregovore i da će po tom odmah biti pušten kući.» Z. Dizdar nastavlja: «Za pretpostaviti je da se vjerojatno radilo o pokušaju nagovora da Miškina uđe u ustaški Sabor, što je on kategorično odbi, pošto ga slijedećeg dana nalazimo evidentiranog među ubapšenicima UNS-a u Zagrebu gdje je dopraćen iz Bjelovara. Iz dokumenata se vidi da je Miškina već prije bio hapšen, te da se kao «istaknuta politička osoba «nalazio pod stalnim nadzorom radi njegova držanja prema današnjem poredku». Na okretanje Đelekovčana NOP-u svakako je utjecalo to što su ustaše uhitile Mihovila Pavleka Miškina u svibnju 1942. godine.

Književnik Ilija Jakovljević je napisao, da je iz svojih razgovora s pojedinim ustašama iz logora, nije dobio izravna priznanja o njegovom umorstvu u logoru. Tek kad je izašao iz logora Stara Gradiška susreo se s jednim ustaškim časnikom koji mu je za Miškina rekao: «Nije odveden daleko od logora». To je Jakovljeviću bilo

dovoljno da utvrdi činjenicu u Miškininom umorstvu. Isti je mišljenja da je Miškina bio dopremljen u logor jer je njegovo ime bilo negacija ustaštva.

Prema D. Kovačiću, «bivši logoraš Šime Klaić smatra da su Miškina ubili Nikola Gagro i Dinko Šakić 5. i 10. srpnja 1942. godine u Staroj Gradiški, a to su mu potvrdili, kako je rekao i neke ustaše koji su se bvalili kako znaju o tome. Klaić je također rekao da su logoraši bili ustašama «divljač za odstrijeb», jer su ih mogli ubijati kako god su htjeli, a da zbog toga nikome ne odgovaraju.» D. Kovačić je još spomenuo i sljedeće: «U svom iskazu danom Komisiji za utvrđivanje ratnih zločina okupatora i njihovih pomagača Miroslav Filipović Majstorović u dijelu iskaza u kojem govori o pojedinačnim slučajevima ubojstva koja su se događala za vrijeme njegovog upravljanja logorom Stara Gradiška spominje i ubojstvo seljačkog pisca Mihovila Pavleka Miškine i ističe da ga je ubio ili dao ubiti Viktor Tomič, ustaški potpukovnik i visoki dužnosnik UNS-a (ustaške nadzorne službe).

30. lipnja službeni datum smrti

Iako u Hrvatskoj enciklopediji piše da je Mihovil Pavlek Miškina ubijen 11. lipnja 1942. godine, treba se osvrnuti i na službene dokumente iz Matičnog ureda. U Matičnoj knjizi umrlih NO Đelekovec (1953.-1958.) na str. 48 dana 14. rujna 1955. upisano je ime Mijo Pavlek uz navod da je umro 30. lipnja 1942. u Jasenovcu. Sačuvano je i rješenje kotarskog suda u Koprivnici od 22. lipnja 1955. koje je potpisao predsjednik suda Ivan Zlatarić. U rješenju uz ostalo piše: «Ovom sudu stavljen je prijedlog po N.O.O. Gjelekovac za proglašenje mrtvim nestaloga Pavlek Mije iz Gjelekovca, kojem prijedlogu se kasnije pridružio i sin Pavlek Većeslav, koji navodi, da je nestali 9.V.1942. god. bio iz Gjelekovca od kuće odveden po ustašama u logor Jasenovac odakle se nije vratio, a nakon mjesec dana stigla je obavjest, da je isti u Jasenovcu umro. Proveden je postupak saslušanjem svjedoka Cmrta Ivana i Cmrk Katarina, koji su izkazali, da je nestali 11.V.1942. god., otpremljen u logor Jasenovac odakle se nije vratio, a inače je poznato da je u logoru nestao... Kako postoje sve pretpostavke da je nestali u logoru umro, to je isti i proglašen mrtvim, a kao dan njegove smrti uzet je 30. lipnja 1942. god. tj. zadnji dan u mjesecu kada nestali već sigurno više nije bio na životu.»

Iako sačuvani podaci iz izvora ne dopuštaju precizno definiranje datuma smrti Mihovila Pavleka Miškine, činjenica je da je datum njegove smrti, prema službenom dokumentu i zapisu u Matičnu knjigu umrlih, 30. lipnja 1942. godine.

Ususret izborima Ususret izborima Ususret izborima Ususret izborima Ususret izborima
 Ususret izborima Ususret izborima Ususret izborima Ususret izborima Ususret izborima
 Ususret izborima Ususret izborima Ususret izborima Ususret izborima Ususret izborima
 Ususret izborima Ususret izborima Ususret izborima Ususret izborima Ususret izborima
 Ususret izborima Ususret izborima Ususret izborima Ususret izborima Ususret izborima
 Ususret izborima Ususret izborima Ususret izborima Ususret izborima Ususret izborima

HSS-ovi kandidati za župane

Pripremili:
 Hrvoje Horvat, Mario Kolar

DARKO KOREN, ing. građ.
kandidat za župana
Koprivničko-križevačke županije

Rođen je 1963. godine i od rođenja do danas živi u Križevcima. U HSS ulazi sredinom devedesetih, 2001. postaje zamjenik župana, a 2008. i župan Koprivničko-križevačke županije, koju dužnost obnaša i danas.

mr. sc. STJEPAN KOŽIĆ
kandidat za župana
Zagrebačke županije

Rođen je 15. studenog 1952. godine u Sv. Ivanu Zelini, na području Zagrebačke županije gdje i danas živi u sa suprugom i troje djece. Trenutno je župan Zagrebačke županije.

doc. dr. sc. ZVONIMIR SABATI
kandidat za župana
Varaždinske županije

Rođen 25. siječnja 1957. u Knegincu Donjem. U HSS-u je od 1992. godine. Bio je u tri mandata župan Varaždinske županije i u tri mandata saborski zastupnik u Hrvatskom saboru. Trenutno je župan Varaždinske županije.

MIROSLAV ČAČIJA, dipl.iur
kandidat za župana
Bjelovarsko-bilogorske županije

Rođen je 12. kolovoza 1947. u Bjelovaru. Do sada je obnašao visoke dužnosti, među ostalim i saborskog zastupnika u Hrvatskom saboru u dva mandata. Trenutno obnaša dužnost župana Bjelovarsko-bilogorske županije.